SVOBODA

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VO[illegible]). 53. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 22, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го БЕРЕЗНЯ 1989 Ч. 53. РІК XCVI.

А[illegible]ІСЬКІ ПСИХІЯТРИ ВИЗНАЛИ А. ІЛЬЧЕНКА ПСИХІЧНО ЗДОРОВИМ

Лондон (УЦІС). — Як повідомляють представники Української Гельсінкської Спілки у Москві, 7-го березня ц.р. члени делегації американських психіятрів обстежили українського правозахисника Анатолія Ільченка і визнали його психічно здоровим.

А. Ільченка перевезено було 23-го лютого з миколаїзської психолікарні у 5-ту московську психолікарню, а відтак до 1-шої психолікарні міста Москви ім Кащенка, де він знаходиться у 6-ому відділені. Крім групи американських психіятрів на обстеженні А. Ільченка був присутній один совєтський психіятр і московський правозахисник лікар-психіятр Олександер Подрабінек.

Як повідомляють далі з Москви, 8-го березня появилася стаття в газеті „Аргументи і Факти", в якій головний психіятр Совєтського Союзу дає інтерв'ю і на запитання кореспондентів які наслідки матиме обстеження американськими психіятрами вибраних осіб, він сказав: „Не зважаючи на те, який буде результат, ми будемо притримуватися власної точки бачення".

Г. Костюк, Ю. Шевельов і І.П. Хімка отримали нагороди

Вашінгтон. — Фундація Омеляна і Тетяни Антоновичів повідомляє, що на рекомендацію жюрі літературних і наукових нагород фундації, літературну нагороду Антоновичів на 1988 рік надається Григорієві Костюкові за книгу спогадів „Зустрічі і прощання" і дві наукові нагороди: Юрієві Шевельову за книжку „Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941)" і Іванові-Павлові Хімці за книжку "Galician Villagers and the Ukrainian National Movement in the Nineteenth Century".

Жюрі восьмого скликання складається з таких осіб: Роман Шпорлюк, голова, Іван Фізер, Богдан Рубчак і Ярослав Пеленський, члени.

Урочисте вручення премії відбудеться в неділю, 21-го травня ц.р., о год. 4-ій по полудні в Коплі Голл Джорджтавнського університету у Вашінгтоні.

Округа УНСоюзу у Перт Амбой перевибрала М. Захарка

Перт Амбой, Н.Дж. — В неділю, 19-го лютого, ц.р., у приміщеннях української католицької церкви у Перт Амбой, Н.Дж., відбулися Річні загальні збори Округи Відділів УНСоюзу Перт Амбою.

Зборами проводив Степан Захарко, а обов'язки секретаря сповняв О. Рінник.

Присутні представники відділів вибрали на 1989 рік Управу у складі: Михайло Захарко — голова; Василь Бойко — заступник голови; Софія Лонишин — україномовна секретарка; Меланія Лоренс — англомовна секретарка, Іван Бабин — касир, Василь Матковський — голова Контрольної комісії, а Степан Захарко і Петро Барлецький — члени.

М. Захарко.

М. Захарко відкрив наради, привітав присутню на залі Уляну Дячук, головного касира, і всіх представників відділів та попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати померлих членів Округи.

(Закінчення на стор. 5)

Добре діло секретаря

Осип Гладун, секретар 277-го Відділу УНСоюзу в Гартфорді, Конн., привіз до Головної Канцелярії минулого тижня та вручає головному предсідникові д-рові Іванові Флисові сім аплікацій на нові грамоти забезпечення на загальну суму 42,000 дол. На фото (зліва): головний касир Уляна Дячук, головний предсідник д-р І. Флис, О. Гладун та головний секретар Володимир Сохан.

Можна ще скористати з нової іміґраційної програми

Вашінгтон. — Як уже інформовано, Державний департамент ЗСА увів в життя програму OP-1, згідно з якою в 1990 і 1991 роках ЗСА приймуть додатково по 10,000 еміґрантів з країн, які не вичерпують своїх іміґраційних квот до ЗСА.

З листи, яку подав Державний департамент видно, що українці в цілому світі кваліфікуються на цю програму, але діяти треба негайно, вносячи аплікації до: OP-1, P.O. Box 20199, Washington, D.C. Реченець на рік 1990 — 31-го березня цього року.

Інформації як виповняти аплікації можна отримати від Роксоляни Гладилович, International Institute of New Jersey, 880 Bergen Ave., Jersey City, N.J. 07306; tel.: (201) 653-3888.

З усіх внесених аплікацій буде вильосовано 10,000 осіб з різних країн світу. На цю льотерію кваліфікуються також особи, які перебувають в ЗСА на відвідинах і яким ще така віза не вигасла.

Р. Гладилович — молода жінка — адвокат, яка недавно закінчила сетудії в Темпл університеті у Філядельфії. Вона радо подасть зацікавленим всі інформації про цю нову програму.

Громада Ню Йорку вшанувала Т. Шевченка

Ню Йорк, Н.Й. (Л. Л-ць). — В неділю, 12-го березня ц.р., громада Ню Йорку гідно вшанувала Тараса Шевченка, поета і пророка, у 175-річчя з дня його народження. З цієї нагоди в авдиторії школи Ашер Ліві відбулась з ініцятиви Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій, Відділ УККА, і Наукового Товариства ім. Т. Шевченка святочна Академія з виїмково більшою кількістю громадянства, але все одно на залі майже не було видно молоді, яка в першу чергу повинна брати участь у відзначенні днів народження і смерти Т. Шевченка, а також добро вільно включатися у програму свята. Прикро було також слухати, що у день відзначення Т. Шевченка, деякі організації і товариства влаштовували в цьому дні свої власні „імпрези", чого не повинно бути в добре зорганізованому суспільстві.

Академія розпочалася невмирущим „Заповітом" Т. Шевченка, муз. Г. Гладкого, по-мистецьки виконаним мішаним хором „Думка" під диреґентурою Семена Комірного і з акомпаньяментом Тетяни Поташко. Формально свято відкрив голова КОУАО ред. Ігор Длябора, а святочне слово відчитав в заступстві хворого проф. д-ра Василя Ленцика, генерального секретаря НТШ, інж. Микола Галів, зробивши перед тим своє власне введення. Проф. В. Ленцик, який надзвичайно дбайливо підготовив шевченківський матеріял для цього свята, назвав Т. Шевченка „провідником духа української нації", який, не зважаючи на переслідування його і заслання царським імперіяліс-

(Закінчення на стор. 5)

ЗВЕРНЕННЯ

ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ СПІЛКИ

Ми, закордонні представники Української Гельсінкської Спілки, не ховаючи тривоги, звертаємося до урядів усіх країн, які нещодавно погодилися на проведення в Москві світової наради з питань прав людини. Цим було стверджено, що правова ситуація в СССР значно поліпшилася. Чи так це насправді?

На жаль, на нашій батьківщині порушення людських прав з боку державного апарату було й лишилося явищем повсякденним. Дещо змінилися форми і методи, але не суть. Ось кілька прикладів.

Коли апаратчики В. Щербицького готувалися до поїздки М. Горбачова у Львів, з метою посилення безпеки було наказано рубати і спалювати дерева, які росли обіч львівського шосе. Цей брутальний наказ нагадує відоме своєю екологічною злочинністю рішення Сталіна вирубати Карпатські ліси аби там не могли ховатися борці за визволення України. Чекаючи на приїзд генсека, львів'яни сумно хитали головами: якщо й далі таке триватиме, Україна перетвориться на пустелю. А в самому Львові, навпаки, спішно насаджували ялинки, які приховали б відкриту каналізацію. Мешканці міста відчули глибоке обурення і приниження, побачивши, як ті ялинки після від'їзду генсека висмикують із землі: виявляється, це була бутафорія — ялинки повстромляли в землю без коріння, зрізані.

Потьомкінські традиції живуть, отже, і в період перебудови та гласности. Такі самі бутафорні були й робітники на львівському заводі „Електрон", привезені для „бесіди" вождя з трудящими. Справжніми ж були превентивні арешти правозахисників, чиїм звільненням із тюрем і концтаборів уряд Ґорбачова демонструє на міжнародних форумах перебудову: арештували Івана Геля, Михайла і Богдана Горинів, поетесу Ірину Калинець, журналіста Павла Скочка, довголітніх в'язнів Григорія Приходька, Івана Кандибу та інших. Більша частина їх є активістами УГС — правозахисної організації, яка контролює в Україні виконання Гельсінкських угод.

А буває й таке: Степана Хмару посадили на 15 діб адміністративного арешту, бо населення міста, де він живе (Червоноград на Львівщині), хотіло обрати його кандидатом у народні депутати. Безпрецедентно? Ні, не в Україні. Павло Кампов від 1970 року і по нинішній день (з невеликою перервою) — в ув'язненні, бо за нього теж свого часу голосувала частина виборців в Ужгороді, де він викладав в університеті. Теперішні ж короткочасні ув'язнення застосовують свавільно і безоглядно, та й не лише перед приїздом Ґорбачова.

Нам невідомо, чи знає сам Ґорбачов про такі превентивні заходи у зв'язку з його відвідинами України? Чи знає він, що на перебудовній Україні стало нормою свавільно хапати людей на вулицях і розвозити їх злебільшого по лісах і бездоріжжях за

(Закінчення на стор. 5)

А. КРІСТІЯНІ — НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЕЛЬ САЛЬВАДОРУ

Сан Сальвадор. — Головні політичні партії у Ель Сальвадорі, які в неділю, 19-го березня ц.р., змагалися за кандидатуру президента, який від 1-го червня мавби заступити теперішнього президента Хозе Наполеона Дуарте, визнали перемогу Альфреда Крістіяні, члена косервативного республіканського руху.

Згідно з підрахунками 85 відсотків голосів виборців, Крістіяні виграв вибори великою більшістю голосів, бо у сальвадорських політичних джунглях, де майже немає поміркованої центрової партії, а в політиці домінують, або скрайньо праві типу Арени, або марксисти промосковського і прокубинського напрямку, він вважається „вибранцем народу", який чекає не тільки на підвищення свого життєвого рівня, але також на розв'язку економічної проблеми і справедливого розподілу землі між селянами.

На цих сентиментах до землі, підвищенні життєвого рівня і розв'язці, з допомогою З'єднаних Стейтів Америки й інших країн, цілої економічної системи, А. Крістіяні виграв вибори, — кажуть політичні спостерігачі. „Моя перемога — це пермога сальвадорського народу", — заявив новообраний президент.

У Вашінгтоні однак перемора Крістіяні може натрапити на трудноші двопартійної однозгідности, що до дальшої економічної допомоги для тієї країни, яка досі отримувала у річному відношенні понад 300 міл. долярів допомоги. Як тільки боротьба урядової армії проти марксистських партизанів і між правими й лівими не стихатиме, а уряд Крістіяні буде порушувати права людини, або вийде з норми дотеперішньої політики Дуарте, демократи в Палаті Репрезентантів і Сенаті, які і раніше не дуже були захоплені дотеперішньою політикою президента Роналда Реґена, намагатимуться стримати допомогу, або принаймні значно її обмежити. У зв'язку з такими вислідами виборів, ЗСА не можуть продовжувати далі дотеперішньої політики розбудови демократичних систем в Центральній Америці, хоч Державний департамент ледви чи в початковий стадії ініціюватиме нову політику у відношенні до Ель Сальвадору. Американці кажуть спостерігачі, радше вичікуватимуть, як розвиватимуться події в тій країні після виборів.

В загальному Крістіяні здобув аж 53 відсотки усіх голосів виборців. Кандидат дотеперішньої урядової Християнсько-демократичної партії Чавез Мена отримав заледви 37 відсотків голосів.

Насильницькі результати виборів є застрашаючі. У боротьбі з марксистськими партизанами згинуло 10 вояків армії, 44 були поранені, 29 партизанів були забиті і 16 поранених, а крім того загинули також цивільні особи і журналісти. В загальному вибори „коштували" Ель Сальвадорові 119 жертв в людях, не кажучи про великі матеріяльні втрати.

ЩОТИЖНЕВА ХРОНІКА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ УГС

20-го лютого у селі Росохач, Чортківського району, Тернопільської области, священик Української Католицької Церкви о. Іван Сеньків провів похорон. Міліція (два грузовики з міліціонерами і людьми в цивільному), викликана головою сільради Володимиром Черніховським щоб перешкодити проведенню похорону в католицькому обряді, не відважилася розганяти праведну процесію ні по дорозі до кладовища, ні на самому кладовищі. Представники влади обмежилися тільки усною заявою, що о. Іван Сеньків буде покараний гривною.

22-го лютого о годині 3:30 біля Львівського обкому партії житель міста Миколаєва, Львівської области, Микола Грабовецький із своїм 9-річним сином провели пікетування. На плякаті, що його тримав син Грабовецького, було написано: „Миколаївська партійно-бюрократична мафія довела мого тата і мене до злиднів та голоду". В 4-ій Грабовецького покликано в обком, де працівник партапарату Павленко пообіцяв допомогти йому. Це вже друге пікетування, проведене Грабовецьким біля Львівського обкому партії в захист своїх прав.

24-го лютого в залі Тернапільського медінституту відбулися установчі збори інститутського осередку Товариства Української Мови ім. Тараса Шевченка. Головою товариства обрано Олексія Голанчика. Студент Ігор Рудь зачитав звернення осередку, в якому зокрема зазначено, що в Тернопільському медінституті із 40-ка катедр лише п'ять користуються українською мовою. Збори одноголосно проголосували щоб інститут повністю перейшов на викладання дисциплін українською мовою.

27-го лютого по українському телебаченню транслювалася дискусія Ініціятивної групи Народного Руху України із завідуючим відділом ідеології, представником компартії України Леонідом Кравчуком, який виступив проти створення Народного руху України і дав неґативну оцінку проєкту програми цієї організації. На жаль, члени Ініціятивної групи не знайшли в собі мужности, щоб чесно і відверто викласти свої позиції і тим самим показати своє принципове розходження з брежнівськими реакціонерами партійно-бюрократичного апарату Щербицького. Ця дискусія ще раз підтвердила хибну психіку тих, що ідуть на компроміси у принципових питаннях.

27-го лютого у Львові відбулося засідання Львівської Ради УГС з участю членів Виконавчого Комітету УГС Вячеслава Чорновола і Михайла Гориня, на якому було обговорено ставлення до проєкту Програми Народного Руху України, Львіська Рада УГС вирішила підтримати проєкт Програми Народного Руху України із застереженням до деяких пунктів, зокрема пункту про керівну ролю партії. На засіданні також прийнято рішення про необхідність активізації УГС у передвиборчій кампанії, про користання зборів і зустрічей із кандидатами в народні депутати СССР для пропаґування декларації принципів УГС, ідей Національно-Демократичного Руху, а також підтримки Народного Руху України.

2-го березня у Львові член УГС Володимир Яворський зустрівся з головою виборчої комісії ч. 50, Маряном Велишнім і з членом комісії Александром Мелехівим, яких просив дати йому роз'яснення про право виборців проводити аґітаційне пікетування проти кандидатів у депутати. Повідомивши, що 18-го лютого у Дрогобичі за два аґітаційні пікетування проти кандидата в депутати першого сек-

(Закінчення на стор. 5)

ЗУСТРІЧ В УІА

Ню Йорк. — Заходами Українського Інституту Америки, в п'ятницю, 24-го березня ц.р., о год. 7:30 вечора в приміщенні Інституту, 2 Схід 79-та вулиця відбудеться зустріч з діячами культури в Україні. Передбачується участь Івана Дзюби, Раїси Іванченко, Миколи Жулинського та Ігоря Римарука, який розповість про нову поезію в Україні. Буде можливість обмінятися думками з гістьми. Після цього гостина. Вступ 15 дол. від особи, а 5 дол. для пенсіонерів і студентів.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ УРЯДОВІ чинники признають, що політика ЗСА супроти Японії є безладна та цілковито не скоординована. Самі вони також не можуть зрозуміти в який спосіб вирішується цю, чи іншу політику, а вже ніяк не можуть вияснити чому економічні підприємства постійно є наражені на військові та політичні прицілии. Міждепартаментальна боротьба чи допомогти Японії у виробництві нового воєнного літака типу ФСХ дуже влучно вказує в чому саме проблема, коли один департамент без порозуміння з іншими вирішує справу, а тоді ці останні вносять спізнені протести. Різнородні опити та десятки інтерв'ю зі знавцями японських справ виказують, що ЗСА не можуть втримувати послідовної політики супроти Японії з огляду на різного рода міждепартаментальні міжусобиці.

ЗНАВЦІ ЛІСНИЦТВА УБОЛІВАЮТЬ над тим, що зрізування вічнозелених дерев північнозахідного побережжя ЗСА, дерев найвищих і найстарших в цілому світі, може дійти до небезпечних для довкілля і тваринно-пташинного життя меж. Вони побоюються, що в дуже короткому часі може нічого не залишитися з колись непроходимих лісів північнозахідного побережжя. Багато експертів твердять, що впродовж 30 років щезнуть ліси в цих околицях зовсім, а деякі говорять, що коли дальше лісорубство ітиме таким темпом як тепер, то й за 15 років все може бути знищено.

У ЧЕТВЕР, 17-го БЕРЕЗНЯ ц.р., в Сенаті ЗСА проголосовано резолюцію, якою осуджено китайський уряд за „вживання насильства проти неозброєних тібетських демонстрантів", як теж й звернення до Уряду президента Джорджа Буша щоби мати цю поведінку Китаю на увазі, коли вирішуватиметься політичну лінію ЗСА супроти Китаю. На цю акцію американського Сенату, Комісія закордонних справ китайського законодавчого тіла виступила з гострим протестом проти такого, на їхню думку, критикування Заходом їхні методи полагодження заворушень в Тібеті. Китай назвав американську резолюцію „вульгарним втручанням" у внутрішні справи країни.

ЗНАВЦІ ВАШІНҐТОНСЬКОЇ позакулісової політики твердять, що коли тому 30 років всякі дискусії закінчувались питанням „що з війною у В'єтнамі?", то сьогодні всі дискусії закінчуються „що з бюджетним дефіцитом?". З уваги на те, що високий дефіцит в бюджеті є головним фактором у вирішуванні всяких справ, конґресмени починають шукати нових стежок для своїх нових починів. В загальному між конґресменами ЗСА є тенденція пропонувати та підтримувати такі акції, які можуть самі себе оплатити. Як твердять експерти, інші не мають виглядів на успіх.

РОЗПРАВА ПІДПОЛКОВНИКА Олівера Норта починає витягати на денне світло чим раз більше фактів про допомогу повстанцям Нікараґуа. Коли в січні 1987 року тодішній президент Роналд Реґен заявив, що він нічого не знав про допомогу нікараґуанським повстанцям, то багато осіб повірили цій його заяві. Одначе сьогодні чим раз більше питань виринає щодо цього його відмежування. Документи та зізнання починають зарисовувати цілковито іншу ситуацію, а саме дуже сильні натякування на те, що Р. Реґен особисто одобрював деяку допомогу повстанцям в Нікараґуа, не зважаючи на заборону Конгресу.

У СВІТІ

КОРЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Ню Йорк Таймс" Елен Шоліно інформує, що Адміністрація президента Джорджа Буша розглядає тепер справу можливости зірвання дипломатичних зв'язків з комуністичним режимом в Афґаністані, після того, як тамошній диктатор Наджібулла обвинуватив ЗСА у висиланні в зону фронтових дій своїх військових і політичних дорадників і дорадників Пакістану. Досі Уряд ЗСА, не зважаючи на підтримку муджагедінам, втримував в Кабулі свою амбасаду і малу кількість дипломатичної обслуги.

ЗАКОРДОННІ КОРЕСПОНДЕНТИ в Москві довідались від представника американської амбасади, що Адміністрація Джорджа Буша намагається представити Палаті Репрезентантів і Сенатові новий проєкт перебудови приміщень амбасади в Москві, як відомо, натиканої підслуховою апаратурою КҐБ. Адміністрація президента Роналда Реґена пропонувала знищити дотеперішні будови і побудувати цілком нові, а справу будови передати американським компаніям. Джеймс Бейкер, теперішній державний секретар признався, що Уряд не має ще однозгідної опінії до цієї справи, але в скорому часі запропонує Конґресові свій новий плян.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомило з Варшави, що польський уряд дозволив вільний обмін польських злотих за американські доляри. Велика кількість громадян зібралась у Варшаві під державним банком ПКО і щасливі обмінювали доляри за злоті: за один доляр отримували 3,000 злотих, або навпаки, можна було в такий спосіб обміну отримати американську валюту, на яку в Польщі „полюють". Можливо навіть через те, що на чорному ринку за один доляр вони зможуть отримати значно вищу суму злотих.

ПІВТОРИ ТИСЯЧІ ЧЛЕНІВ незалежної політичної організації — Ліґи вільних демократів в Мадярщині, зібравшись в неділю, 19-го березня ц.р., в приміщенні кінотеатру „Корвін" в Будапешті на з'їзд своєї організації, прийняли звернення до усіх опозиційних політичних партії і груп у Східній Европі. В цьому зверненні, яке буде переслане чехо-словацькій групі „Хартія-77", польським незалежним організаціям і аналогічним асоціяціям в усіх країнах совєтського бльоку, пропонується відбути спільні наради усіх опозиційних партій для випрацювання тактики праці в майбутньому. У зверненні говориться і про те, що в усіх країнах Східньої Европи панують безпорядки й економічна криза. Совєтський Союз неспроможний ані допомогти в цій ситуації, ані наказувати „що ми маємо робити". Опозиційні до комуністичної партії групи кажуть: „ми не хочемо, щоб наша доля рішалася без нас у засекреченні". Крім того вони хочуть перейти від авторитарної і т.зв. соціялістичної системи в систему справжньої демократії.

ІЗРАЇЛЬСЬКА АРМІЯ УВЕЛА поліційну годину у смузі Ґази, де живе понад 165,000 палестинців, після того коли ізраїльська поліція і військо вбили додаткових чотирьох палестинців в кінці минулого тижня. Тут вже третій день продовжуються сильні зудари палестинських юнаків з поліцією і військом. Досі було поранено понад 15 підлітків, які, як відомо, обкидують військовиків камінням, пляшками, залізними предметами тощо. Палестинці крім того заблькували старими автомобілями, горіючими колесами від автомобілів і поламаними панцерними возами усі головні дороги. Одним словом прийняли оборонну тактику. Згідно з повідомленням ізраїльського радіо один палестинець поранив ножем трьох ізраїльських вояків, які намагалися його зловити.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Компроміс у Польщі без шансів успіху

На цьому місці висловлено раз погляд, що спроби комуністичної влади у Польщі знищити „Солідарність" силою — не повезуть. Поставлено „Солідарність" поза законом, виарештовано її керівників, швидко потім треба було їх звільнити, бо Америка повела господарські санкції, — завели контрольовані урядом робітничі спілки, відновилися страйки і уряд задумав здавити той рух — закриття портових доків у Ґдині, місці народження „Солідарности". Але „Солідарність" стала в усіх поляків символом свободолюбного руху і знищити її силою символ — неможливо. За „Солідарністю" заявилась не тільки вся робітнича верства у Польщі (найбільше вдарив по польській економії страйк сталеварників на Шлєську), інтелектуальний світ, — масив інтеліґенції та українська меншина. Уряд звернувся до Лєха Валенси з пропозицією переговорів. Валенса погодився і після довгих торгів прийшло до компромісу: „Солідарність" відзискує леґальний статус, але поруч із ним будуть діяти і теперішні державні робітничі спілки, — далі — буде зреорганізоване народне представництво, що поруч із соймом буде привернене існування сенату. У новому соймі 65 відсотків матимуть комуністи, 35 відсотків демократична опозиція із Робітничої партії. До сенату мають невдовзі відбутися „чисті" вибори.

Як цей компроміс покажеться у життєвій практиці — покаже недалека майбутність. Радикальні політичні кола в Польщі не вдоволені, бо, мовляв, „Солідарність" визнала комуністичний уряд генерала Войцєха Ярузельського і пішла на співпрацю з ним. Проте Валенса і його найближчі співробітники показалися реалістами і виявили зрозуміння, що не можна в даній ситуації, маючи за східнім кордоном Совєтський Союз, ставити відразу руба максимальні політичні вимоги. У соймі буде тільки 35 послів - демократів. Але ця опозиція буде напевне динамічна і напевне крок за кроком, буде вимагати і виборювати щораз дальші поступки. По стороні комуністів є теж принципіялісти, які невдоволені. Але їхня більшість свідома, що не можна сподіватися інтервенції від Ґорбачова, бо він у лютому цього року у Києві виразно заявив, що кожна крайова Компартія має вирішувати, що для даної країни найкраще. Економіка в СССР така, що він не може ризикувати авантюру з висланням війська до Польщі. Ґорбачов прегарно здає собі справу, що це спричинило би протести всього Заходу і вдарило бумеранґом по імперії та її хворій економіці.

Влада у Польщі залишається ще в руках генерала Войцєха Ярузельського, як генерального секретаря компартії і президента, що йому підлягає військо і поліція. Але ця влада — за твердженням західної преси і добрих знавців відносин у Польщі — дуже непевна. Ярузельського оцінюють у Польщі не як патріота чи валенрода, який тільки вдає слухняність супроти Москви, але як московського ґрадоначальника. Одверто такого говорити ані писати не можна, але таке переконання створює атмосферу постійного напруження. Пересічний громадянин — втомлений страйками і порожніми крамницями — вдоволений, що прийшло до компромісу, бо ніби настав спокій. Чи надовго?

Відновлення скасованого комуністами сенату, як вищої палати парляменту — це експеримент: речник комуністичного уряду заявив, що вибори до сенату можуть охоплювати не тільки комуністичних, але й позапартійних кандидатів. Проте вже Польща між двома світовими війнами дала препоганий приклад, як фальшується вибори. Комуністи не гірші фахівці фальшування виборів, як були передвоєні польські націоналісти. Які функції матиме сенат — також ще невідомо. „Ню Йорк Таймс" з 11-го березня ц. р. не виключає, що на довшу мету обидві сторони — і „Солідарність" і комуністична влада — втратять на тому компромісі. Не пояснює — хто зискає. Можна здогадатися, що зискає нова політична Демократична партія чи організація, яка стане для комуністичної влади більшою загрозою, як „Солідарність". Так чи сяк — заключений компроміс між урядом і „Солідарністю" треба вважати, як переходову стадію, як тільки ще один етап у свободолюбному русі поляків. Як у Совєтському Союзі доля національних свободолюбних рухів залежить в чималій мірі від ситуації в комуністичних сателітських країнах, та і наоборот — для народів сателітських держав у чималій мірі пов'язана з відносинами в імперії. А ми є свідками, як ті відносини помалу, але невідхильно скочуються по похилій площі. Ніхто не знає, котра із сателітних країн найперше позбудеться комунізму. Не є виключене, що це буде Польща.

Михайло Демкович Добрянський

ЧИ БУВ У ЛЬВОВІ ПОГРОМ?

I.

„У Львові 2-го і 3-го липня 1941 року українці замордували сім тисяч жидів; дальшу масакру жидівської людности припинили німці"...

Таке написав професор єрусалимського університету Шмуль Еттінгер у прес тижевій „Історії жидівського народу".

Львов'яни, скажіть, чи це правда.

„Історія жидівського народу", за редакцією Г. Г. Бен Сассона вийшла 1976 року у видавництві Гарвардського університету. Це колективна стаття авторів; переклад з івриту, що вийшов у Тель Авіві. Англійське та американське видання має 1,170 стор.

Історик Шмуль Еттінгер є автором шостої частини під назвою „Модерний період". На стор. 1,025 -ій він пише:

„На початку їхньої російської кампанії німці ініціювали погроми, яке робило місцеве населення. На півночі нацисти захопили Ковно в перших днях війни і зараз організували литовські банди; протягом двох днів (25-го і 26-го червня) вони замордували 3,800 жидів. У цих самих днях німці намагались представити ці вбивства, як роботу місцевого населення і наказали припинити цю масакру, але в дійсності вбивники становили частину „Einsatzgruppe". На півдні німці захопили львів 30-го червня. Безпосередньо після того, як вони ввійшли до міста, була зформована українська міліція, яка почала масакру жидів, 2-го і 3-го липня. Це відоме, як „Petlura action" (відплата за вбивство відомого антисемітського націоналістичного лідера в Парижі 1926 р.) і яких сім тисяч жидів утратили своє життя. Також тут масакра була припинена за наказом німців. Але в кінці липня і на початку серпня 3,000 жидів були замордовані в Житомирі і 2,000 в Умані та Бердичеві. Мадяри почали виганяти зі своїх окупованих територій, і 11,000 жидів замордовано до вересня (1941) в Карпатській Росії".

Хто є Ш. Еттінгер?

Шмуль Еттінґер, визначний жидівський історик і політичний діяч народився в Києві 1919 року. Син побожних батьків був рабином, але син не пішов їхніми слідами. Коли 1936 року прибув до Палестини, став комуністом. Та комуністи були антисіоністи, отже були проти жидівської держави. Тому Ш. Е. разом з іншими заснували Союз жидівських комуністів і включилися в боротьбу за жидівську державу. Його захоплення комунізмом радикально скінчилося після того, як він 1946 року побував в країнах Східньої Европи, Еттінґер був проти інвазії Ізраїля в Ливані; належав до тих, що вимагали компромісу й миру з арабами.

Ш. Еттінгер здобув докторат за історію жидів в Україні. Коли став професором в Єрусалимському університеті, організував історичну науку. „Підняв свою катедру з хаосу" й до неї, як на прощу йшли студенти жидівської історії з усього світу (так писав у лондонському „Дейлі телеграф" (11. X. 1988) з приводу його смерти.

Ш. Еттінгер взяв участь в українсько-жидівській конференції у Гамілтоні, Онтаріо, 17-20. X. 1983. Професори П. Потічний і Г. Астер записали в передмові до збірника матеріялів з цієї конференції: двоє визначних науковців сильно прагнули, щоб ця конференція відбулася й успішно закінчилася, це були професори Омелян Пріцак і Шмуль Еттінгер. Цей останній, у заключній дискусії сказав, між іншим:

„Усе моє життя я проповідував моїм студентам, що не може бути мови про колективну відповідальність ані (колективну) вину, ви маєте бути об'єктивними істориками" (стор. 482).

Насувається питання: Як могла людина з таким характером і науковим стажем написати стільки неправди, як те, що вгорі зацитоване?

Критика тверджень

Розгляньмо холодно й неупереджено. Залишаю на боці литовські справи, бо вони вимагали б окремого обговорення.

Німці захопили Львів 30-го червня, в дійсності 29-го червня, але це дрібна помилка. Масакра жидів 2-го і 3-го липня, замордовано 7,000 в „акції Петлюри". Я прийшов до Львова на початку вересня. Я нічого не чув про „акцію Петлюри". Вимордували протягом двох днів 7,000 людей. Проаналізуймо це твердження.

Скільки треба мати узброєних убивників (в даному випадку „української міліції"), щоб виконати такий потворний чин? Як і чим їх узброїти? Приймімо, що це вдалося. І розпочався погром. Невже можна припустити, що люди пасивно чекали на погромників? Чи може природніша думка, що загрожені втікали в усі можливі сховища та кріївки. У великому місті це не важко. Тоді ще не було ґетто, гітлерівці, створили його пізніше. Отже, яких трюків мусіла вжити міліція, щоб вишукати людей і вимордувати 7,000? Але приймімо, що і це вдалося. То, де ж є могили помордованих? Це бо не 70, ані 700, а 7,000 людей. Чому не відкрито їх могили? Чому не було якоїсь безсторонньої комісії, яка б це ствердила?

(Закінчення буде)

Роман Левицький

Небелиці Діда Паляниці

Пан пес

В Америці все навиворіть. В старому краю, як трапилось комусь при якійсь оказії добре попоїсти, то він виграв, а тут якраз навпаки, — як трошки часом попостить, тоді виграв. Як трапилось бабі в старому краю присістися на воза, їдучи на ярмарок, то вона виграла, а тут якби трапилося їй трошки перейтися, тоді б виграла! А вже, який був „гонений і голодний" в старому краю собака, а яку соціяльну позицію виробив собі в Америці, то побачимо з оцього репортажу.

Приїхав я до самої Метрополії Світу, тобто до Ню Йорку, з оказії реґіонального З'їзду „колишніх жителів" мого повіту. Стрінув там сусідку з того самого села, де я родився. Запросила вона мене до себе в гості, до свого „апартаменту на давтавні", на п'ятому поверсі. Видрапалися ми по сходах на той п'ятий поверх, зайшли в мешкання і сусідка представила мені свою „челядь", тобто свого чоловіка, кажучи, це мій „Хлоп", і свого пса, кажучи, це мій „Пан". Спершу я думав, що вона собі так зажартувала, а воно показалося згодом, що це не жарти, а правда. Паном тут не тільки є назви, але і в пошанівку був пес.

Вся розмова і вся увага господарів весь час крутилася довкола пса. Між іншим, довідався я, що пес закінчив „Собачу Академію". Розказували господарі обоє наввипередки, перебиваючи один другого, як то їхній пес після закінчення тої школи, на святі ґрадуації, яке господарі йому влаштували, спросивши гостей і приготовивши до такої оказії відповідну програму — „наробив їм амбарасу". Саме, тоді, коли запрошений старокрайовий маґістер виголосив був ґрадуаційну промову в честь пса, який був відповідно до цієї оказії прибраний, тобто мав причеплену на голові „рогатуфку з кутасом", а до шиї прив'язаний, скручений в „рольку", диплом. І саме тоді, коли всі гості відспівали многоліттєвіє і вдарили в долоні, — пес із зворушення „наробив амбарасу" на новий, куплений спеціяльно для тої оказії, волохатий, від стіни до стіни, килим.

Господарі розказували, я слухав уважно, а пес дрімав. Коли це зненацька пес розплющив очі і, звівшись помаленьку на ноги, підійшов поважно до входових дверей. Господиня заметушилася і так мовила до свого чоловіка: „Гей, газдо, не бачиш, що пан хоче на шпацір? Виведи його на двір, але по сходах знеси його на руках! І не забудь взяти „казету!"

Як повернувся Ґазда з Паном з проходу, господиня запросила всіх до кухні на перекуску. Ще добре ми не перекусили, а вже господиня, глянувши на годинник, звеліла нам вертатися назад до вітальні, бо „тепер буде важна телевізійна програма". Сів я на фотель проти телевізійного апарату, господарі на софі побіч, а пес лежав собі на килимі, заплющивши очі. Як тільки увімкнули телевізію в рух, собака розплющив очі, підвівся і підійшов до фотелю, на якому я сидів.

Господарі глянули „значучо" по собі, а тоді на мене і я збагнув, що вони чимось сильно збентежені. Нарешті господиня так мовила до мене: „Вибачте, але ви сіли на фотель Пана. Це йде якраз його улюблена програма." (Господар тут додав, що це „Серійна програма"), Будьте ласкаві і пересядьтеся на лаву, а пес нехай сяде собі на свій фотель". Ідучи після того домів, я роздумував над тим, якого то я нетакту допустився, сівши на „панський фотель", і не міг собі ніяк цього простити.

Іван Самійленко

СЕСІЯ УНРАДИ

Керуючись рішенням проводу ДЦ УНР у екзилі, Підготовчий комітет X сесії УНРади повідомляє, що сесія відбудеться в днях 17-го, 18-го і 19-го червня 1989 року в приміщеннях Консисторії УАПЦеркви в Банвд Бруку, Н. Дж.

Час і обставини X сесії УНРади надають їй виключне значення та приковують уенерівські кола до особливої уваги. Поперше, це тому, що сесія відбуватиметься після завершення в 1988 році 40-літнього ювілею створення цього законодавчого органу — передпарляменту УНРади; сповнення 70-ої річниці проголошення суверенної і незалежної української держави — УНРеспубліки, як і Акту Соборности 70-річчя якого ми в цьому році святкуємо. Десята сесія відбуватиметься також і в 110-річницю народження великого сина українського народу, Голови української держави — УНР та творця і Головного Отамана Армії УНР — б. п. Симона Петлюри. Ось чому, X сесія УНРади не є звичайною — черговою сесією, а Ювілейною Сесією, сесією великих історичних подій в житті українського народу.

Подруге, X сесія УНРади відбуватиметься в часи, коли епоха злочинного утопійного т. зв. научного комунізму, опертого на фальші, обмані та насиллі — залишаючи за собою, зокрема, в Україні, духову руїну, катакомби невинних жертв та масовий терор і злидні, — ця навіжена сестема, разом з її творцями, невблаганно котиться до її ганебного кінця. Відчайдушне намагання Ґорбачова та членів його уряду зберегти те, що вже не може бути збережене таїть в собі багато несподіванок, у цьому числі й небезпеку.

Усе ж, ми глибоко віримо, що хід сучасних подій в московській імперії, а зокрема в Україні прискорить визволення українського народу, хоч в той же час мусимо бути реалістами твердо усвідомлюючи, що імперіялістична Росія залишається Росією, що сучасні конспіратори в Кремлі та їх привілейована армія паразитних прислужників добровільно не віддадуть своєї влади та солодкого корита.

Ось чому, успіхи X сесії, у великій мірі залежатимуть від глибокого і правильного зрозуміння сучасних процесів уСССР, а зокрема в Україні, від нашої єдности, рішучости та належної координації наших дій тепер і в майбутньому. Саме ці питання стоятимуть в центрі уваги послів X сесії, які одночасно матимуть і радісну нагоду привітати п'ять політичних партій і організацій КУППО, які вертаються до УНРади та об'єднуються на базі ДЦ УНР в екзилі.

Одначе, праця кожної поважної інституції у діяспорі, а тим більше — ДЦ УНР в екзилі — неможлива без фінансової підтримки. Тут можна перечислити добрий десяток наглих справ, які чекають практичної дії від ДЦ УНР. Кожна із цих справ вимагає фінансової підтримки. В даний момент Уряд УНР потребує невідкладні і конечні видатки для переведення X сесії УНРади. Не кажучи вже про те, що опублікована велика праця — „Літопис Української Національно-Визвольної Революції", заплявоване видання цього ж періоду в документах та ілюстраціях, публікація Державних Універсалів та Актів української державности, видання історичних мап України та зокрема давноочікуваного високонаукового англомовного журналу, призначеного для урядових і політичних кіл, який би висвітлював актуальні проблеми України. Всі ці та ряд інших запланованих акцій можуть бути здійснені лише при умові щедрих фінансових пожертв українського патріотичного громадянства у вільному світі.

Ми переконані, що зріла державнотворча українська еміграція буде не лише на словах звеличником ідеї відновлення української вільної і незалежної держави, але й на ділі учасником цього визвольного процесу. Всі наші творчі сили, талант і фінансові ресурси мусять бути скеровані в певне першочергове русло. Таким чином, пріоритет наших дій економічний вжиток кожного пожертвованого цента мусить бути раціонально використане.

Ми переживаємо тепер може найвідповідальніший період нашого вирішального іспиту, в якому український народ мусить взяти на себе тяжку й відповідальну ролю. Вибір у нас ясний: привернути втрачену волю і державну незалежність, інакше ми повільно зникнемо, як історична нація з поверхні цієї плянети.

Що характеризує наше сучасне життя, наш погляд на перспективу нашого майбутнього? На нашу думку — це брак єдиного реалістичного погляду і зрозуміння теперішнього процесу в СССР, а зокрема в Україні, його стану та головної спрямованости, як і можливих наслідків цього процесу, а звідсіль і ясного зрозуміння нашої ролі та наших завдань.

Відомо, що крайній оптимізм може завести нас до фальшивої дезінформації та до згубних наслідків, як рівно ж і гіркий песимізм може породити розчарування і безнадійність, замість скріплення волі та сили нашого визвольного духу.

У цій, занадто компліковаyій, ситуації тяжко оцінити наш неоціненний скарб, який таїть в собі існування ДЦ УНР в екзилі. Він не лише живий свідок, але й доказ та продукт нашої останньої народоправної та міжнародно визнаної держави окупованої у кривавій війні з комуномосковським агресором-окупантом.

Допоможімо, ж нашому ДЦ УНР в екзилі щедрими пожертвами для підготови й переведення так важливої X Ювілейної Сесії УНРади! Допоможімо йому своїми листами з пропозиціями й побажанням для його успішної праці на шляху визволення українського народу з неволі!

Пожертви і листи просимо висилати на таку адресу: D.C. U.N.R., Att. K. L., 1926 Arthur Street, Philadelphia, PA. 19152.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЦІКАВІ СПОГАДИ

В тижневику „Ню Йоркер" в числі з 5-го грудня 1988 року надруовано оповідання Еви Гоффман „на основі пережитого", де авторка розповідає про своє дитинство пережите у Кракові. Десь при кінці п'ятдесятих років вона виемігрувала до Канади, яка стала для неї „раєм", від чого наголовок оповідання. Інтересні спостереження авторки про життя жидів у Польщі. Та є там дещо цікаве і для українського читача (стор. 110 і наступні). Батьки її жили постійно десь на Львівщині. Там захопили їх німці в 1941 році. Батькові пощастило втекти до ліса. Та коли там у криївці стало небезпечно, взяв їх до себе і переховував перед ґестапо наш селянин, якого два сини „належали до бандерівців", а мимо того той „чоловік відносився до них із великою симпатією і мав сльози в очах, коли прийшлось йому розлучитись із ними". Той же селянин прийняв теж до себе, як наймичку „Броню", жидівку, отже видно рятував жидів. Батько авторки ходив ніччю до священика, який обдаровував його хлібом. А навіть два українські поліціянти не були надто погані. Коли приловили батька і вели його на поліцію, він на містку відштовхнув їх від себе, скочив у річку і врятувався. Поліціянти не зааляр мували, не вчинили погоні...

Е. Гоффман гарно пише. Але коли так гарно уміє розповідати може б вона дала теж свідоцтво правді і написала дещо точніше про тих українців, яких її одновірці звинувачують у всяких злочинствах. Може б так наші організації звернулися до неї?

М. Б.
Риверсайд, Ілл.

Йоан Онужек

РОЗПІЗНАВАЮЧИ „ІВАНА ҐРОЗНОГО"

II.

Пригадуємо, що Дем'янюк впродовж своїх судів та ув'язнень з 1976 року категорично заперечував твердженню уцілілих з Треблінки, що він є Іваном Ґрозним, або що працював в будь-якому з таборів знищення. Більше того, не існує ніякої листи та ніякого документу, які б пов'язували Дем'янюка з Треблінкою чи з будь-яким іншим табором.

Доказати ролю та необхідність експерта в суді стало другою причиною написання книги. Щоб проілюструвати ролю експерта в системі судочинства, Ваґенаар глибоко простудіював у своїй книзі необхідний емпіричний та теоретичний матеріял, що є релевантний для справи Івана. В такому контексті, наприклад, Ваґенаар подає леґальне значіння справи Валюся для справи Івана. Валюсь в 1978 році був оскаржений подібно до Дем'янюка, що в Другій світовій війні був „катом з Келєц та Ченстохови. — Леґальна основа була та сама, що і в Дем'янюка. Валюся ніби розпізнали 11 уцілілих очевидців. Адвокати Валюся доказали, що уцілілі помилилися, а самого Валюся визнано невинним. Слід пригадати, що Ваґенаарові в Єрусалимі судді не дозволяли аналізувати справу Валюся, який є необхідним психологічним та юридичним прецедентом щодо ослаблення пам'яті уцілілих після 35-ох років щодо небезпеки зідентифікування невинної людини зі злочинцем через їхню фізіономічну дійсність. Судді можуть поступати в такий спосіб, але це не значить, що вони є непомильними. Між іншим, Ваґенаар визнає, що логіка науки не є юридично імперативною, бо зізнання експерта є у противазі до решти міркувань тотально іншого характеру. До таких міркувань належить апріорна та догматична віра суддів в непомильність пам'яти уцілілих та в непомильність слідчих ізраїльської поліції. Додамо до таких міркувань також те, що процес в Єрусалимі був визначений як виховний процес про жидівський голокост.

Якщо перша мотивація написати книгу потребувала вияснити відношення експерта до своєї науки, а друге — відношення експерта до судочинства, то третім арґументом написати книгу стало відношення експерта до загальної публіки. Публічна аномалія справи Івана наявна в тому, що хоч процес мав міжнародний розголос та стільки людей висловило свою категоричну думку про нього, все таки вони мають помилкову уяву про факти процесу та про зізнання Ваґенаара. Натиск не зізнавати в Єрусалимі зроблений на Ваґенаара, усно та в листах, став основою розгляду поважних етичних проблем пов'язаних з казусом Івана. Тим більше, що іґнорантність публіки щодо процесу базована на сильних емоціях. Деякі твердили, що не варта зізнавати в Ізраїлі на суді Дем'янюка, бо його доля там є заздалегідь вирішена. Якщо б і так було, то тим більше не можна допустити несправедливости стоячи мовчазно осторонь, каже Ваґенаар. В книзі подано трагічний приклад з Елізабети Лофтус, американського експерта психолога жидівського походження, яка відмовилася зізнавати в Єрусалимі через натиск зроблений на неї та через презумцію вини оскарженого засобами інформації.

Інші особи арґументували проти зізнання Ваґенаара в суді тим, що хоч Дем'янюк не є Іваном Ґрозним, то він все таки українець, який, мабуть, служив німцям в інший спосіб. Тому і не було би жадною помилкою засудити його. Цей арґумент не є науковим, ні моральним, а чисто емоційним, каже Ваґенаар. Неможливо засудити людину тому, що коли вона не вчинила злочинів в яких була оскаржена, то вона можливо зробила цось інше. Не можна також засудити людину за приналежність до певної етнічної групи. В основному такі люди думають, що ціна випущення Івана Ґрозного на волю, сильно перевищує ціну засудження невинної людини. А це спотворення справедливости.

Але думка одиниці, чи навіть опінія цілої нації не можуть відібрати права оскарженого на оборону. Тому, як експерт та противник расових чи національних упереджень, Ваґенаар зголосився бути свідком оборони та допомагати суддям шукати істину в казусі Івана. За це ніяка сила не виключить Ваґенаара з наукової громадськости світу під претекстом, що він „симпатизував з нацистом" Дем'янюком. Зазначимо мимоходом, що українська громада діяспори поділяє ті самі засади моралі, що й Ваґенаар та допомагала — не комусь іншому, а якраз суддям — шукати правду у казусі Івана.

З публічної та етичної перспективи, шкідлива парадоксальність суду проявляється в його показовому та навчальному аспектах, що й витворило дві небезпечні тривіялізації. Поперше, процес став тривіялізацією значіння голокосту тому, що знайшов свій „педагогічний об'єкт" в недоказаній вині Дем'янюка. Але це є звичайний фарс, парафразуючи слова Ваґенаара. Бо, подруге, тотальним фарсом суд над Дем'янюком став через те, що для навчання-виховних цілей безжалісно маніпулював пам'яттю уцілілих, як це незаперечно показує книжка Ваґенаара.

Все таки в рамках науки Ваґенаар не може вирішити суттєве юридичне питання. Чи Іван Дем'янюк є Іван Ґрозний? Це рішення призначене суддям. Ваґенаар останнім реченням своєї книги (тому уперш треба запізнатись з її змістом) посилає нас до вироку суддів. Там єдина відповідь. Ваґенаар стримується від безпосередньої критики суддів та їхнього вироку. Тут просте царство прикметників є малокорисним, а імператив професійної етики та наукової об'єктивности є категоричним.

Але це виїмкове зусилля Ваґенаара полягає якраз в тому, що він використовує так суґестивно стиль науки, що наука набирає чесноти засудженої алеґорії, а будує з такою строгістю наукову структуру доказів, що книга в цілості набирає чесноти вироку. Вироку проти вироку суддів.

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівці в днях від 8-го до 10-го червня 1988 р.

6

14. ОБГОВОРЕННЯ СПРАВИ МІСЦЯ ДЛЯ КОНВЕНЦІЇ У 1990 РОЦІ

Головний предсідник поінформував присутніх, що є пропоновані місцевості, де могла б відбутися в 1990 р. наступна Конвенція УНСоюзу, а то: Філядельфія, Чікаґо, Маямі і Балтимор. Ціни готелів є високі, зокрема у Філядельфії і Чікаґо. Маямі є знова ж положене так, що кошти перелету будуть високі. Залишається Балтимор, який є посередині.

Т. Максимович з'ясував можливості відбуття конвенції в Маямі на Фльориді. Сказав, що ціна готелів на Фьориді в місяці травні є багато дешевша, а теж і ціна за перелет літаками є обнижена. Коли ж брати до уваги конвенційні ціни в готелях, то вони будуть ще менші. Також ціни харчування в готелях є багато нижчі, як у місцевостях, що були тут подані.

Е. Іванців подав можливості відбуття конвенції у Балтиморі. Ціни кімнат у готелях є відносно низькі. Доїзд до готелів з летовища і залізничої станції є дуже догідний. Побіч готелів є багато ресторанів. Конвенція відбуватиметься недалеко Вашінґтону, що є дуже важливе. Ідею відбути конвенцію УНС в околиці Вашінґтону піддали секретарі Балтиморської Округи. При тому показав відео з життя Балтимору.

Ґльорія Пашен сказала, що в Чікаґо існують великі можливості відбуття наступної конвенції УНС. Є багато різнородних готелів з різними цінами, залежно до спроможностей. В Чікаґо є велика українська громада, є багато Відділів УНСоюзу і було б вказаним, щоб саме там відбувалася конвенція УНС.

Головний предсідник завважив, що в Чікаґо, так, як і в Ню Йорку, чи Вашінґтоні ціни є завжди багото вищі, як у менших місцевостях.

В. Квас з'ясував можливості відбуття конвенції в околиці Союзівки. Сказав, що в околиці є великий готель Ґраніт, де могла б відбутися конвенція. Союзівка є положена догідно, посередині стейту Ню Йорк, так, що делегати Відділів УНС з Канади (Онтаріо, Квібек), Ню Джерзі, Пенсильвенії, Нової Англії ,могли б їхати автами. Інших делеґатів, які прилетіли б на летовище в Ню Йорку і Нюарку, можна буде доставити до готелю автобусами. Ціна за кімнати в Ґраніт в порівнанні з готелями великих міст є дуже низька. Готель є елеґантний і вигідний.

С. Гавриш говорив про можливості відбуття конвенції у Філядельфії. Філядельфія є відносно недалеко від Вашінґтону і туди могли б приїхати вашінґтонські політики.

Т. Шмагала і М. Спольський обстоювали думку відбути конвенцію у Балтиморі, бо віддаль до Вашінґтону є коротка і можливо легко буде дістати на конвенцію когось із високопоставлених державних осіб. УНСоюз потребує пропаґанди, а присутність на конвенції високопоставленого державного діяча піднесе престиж УНСоюзу.

Перерва на обід — год. 12-та полудня.

ПОПОЛУДНЕВА СЕСІЯ — ГОД. 1.30

Продовження дискусії над вибором місця для наступної конвенції.

Головний предсідник зреасумував усе, що буде дискутоване і сказав, що є пропоновані 5 місць для відбуття наступної конвенції: Маям, Чікаґо, Балтимор, Філядельфія і Союзівка. Округа УНС у Філядельфії не є надто захоплена переводити конвенцію, але якщо буде потреба, вони це зроблять. Ціни готелів у Чікаґо є високі -- відпадає. Залишається докладно розглянути можливості відбуття конвенції у Балтиморі, Маямі, або на Союзівці.

На пропозицію Гелен Олек-Скатт переведено голосування бальотами над вибором місця конвенції. У висліді 9 голосували за Балтимор, 8 за Маямі і 2 за Союзівкою.

Наступна конвенція відбудеться у Балтиморі, Мд.

12. ЗВІТИ КОМІСІЙ ТА СХВАЛЕННЯ РЕЗОЛЮЦІЙ І РЕКОМЕНДАЦІЙ

Стипендійна Комісія — Звіт відчитав В. Сохан, секретар Комісії: „Стипендійна Комісія УНСоюзу відбула своє засідання у вівторок, 7-го червня, 1988 р. на Союзівці. Участь у засіданні взяли: д-р Іван Флис, мґр І. Геврик, Ґльорія Пашен, В. Сохан, Уляна Дячук, В. Пастушок, Т. Шмагала. Засіданням проводив д-р І. Флис. Справу одержаних аплікацій реферувала Уляна Дячук з докладно підготованих підсумків основних даних про аплікантів та зі списка, виготовленого на компюторі. Секретарював В. Сохан.

Стипендійна Комісія рішила на тому засіданні запропонувати для затвердження Головним Урядом вимоги, що управненими для одержання стипендій УНСоюзу є тільки активні члени, тобто члени з грамотами, за які в дану пору є платні вкладки. Це виключає управнення до стипендій аплікантів-членів з виплаченими грамотами".

Поставив внесок, що починаючи від наступного розподілу стипендій, Стипендійна Комісія має вимогу 2 роки членства в УНСоюзі з доповненням — активного членства, тобто тих, які мають грамоти з платними вкладками.

Головний предсідник повторив внесок англійською мовою і перевів голосування.

Внесок прийнято одноголосно.

В. Сохан поставив другий внесок Комісії: з огляду на велике число аплікації на стипендії, які вимагають спокійної і основної перевірки та підготування їх до остаточного розгляду, Стипендійна Комісія пропонує, щоб засідання Комісії для розгляду стипендій відбувалося при кінці червня, тобто після засідання Головного Уряду. Головний Уряд схвалив би загальну суму стипендій, а тоді Стипендійна Комісія перевела б їх розподіл."

Внесок піддержали А. Джула і А. Кейбіда. Прийнято одноголосно.

В дальшому, В. Сохан подав, що в цьому році одержано 257 аплікацій на стипендії. З того числа 16 аплікацій відкинено. З Канади було лише 15 аплікацій. Аплікації були відкинені з причини браку вимаганих прилог.

Уляна Дячук запропонувала, щоб в майбутньому до стипендій УНСоюзу були управнені лише апліканти на нижчі ступені студій Undergraduate. Внесок піддержав В. Пастушок і А. Худолій. Прийнято одноголосно.

Т. Шмагаля запропонував, щоб не читати списка уділених стипендій, але подати суму, яку признано аплікантам стипендій.

В. Сохан подав, що призначено стипендій на суму 115,300.

Е. Іванців дав внесок, щоб затвердити суму 115,300 на стипендії УНСоюзу. Внесок піддержав В. Квас. Прийнято одноголосно.

ПРИВІТАННЯ

ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ

Головний Уряд Українського Народного Союзу, зібраний на своїх річних нарадах на Союзівці в тижні від 8-го до 10-го червня 1988 р.:

1. Шле як завжди свій братський привіт українському народові під совєтською займанщиною, що в останньому році поруч своєї невтомної боротьби за свою національну самобутність, звернув особливу увагу на оборону української мови, русифікацію в загальному та надання українській мові державного статусу.

2. Головний Уряд УНС закликає всіх своїх членів продовжувати і пожвавлювати свою активну участь в усіх акціях скерованих на допомогу українському народові на його віковічних землях, слідкувати за подіями в Україні і нашою активністю тут, допомагати братам і сестрам на Батьківщині нести тягар боротьби за волю.

3. Вітає в пошані ієрархів наших Церков та проводи наших церковних об'єднань, вітає нашу світову громадську надбудову та наші крайові централі, вітає проводи і членів наших крайових і місцевих харитативних, наукових, молодечих, жіночих, економічних та всіх інших установ і закликає всіх своїх членів активно включитися в усі їхні акції ведені для добра нашої громади і нашого народу.

4. Головний Уряд УНС йдучи за закликом ієрархів наших Церков та проводів наших релігійних об'єднань і Крайових Комітетів відзначування 1000-річчя Християнства України закликає всіх своїх членів активно взяти участь у гідному переведенні відзначення цієї події в цьому році.

Резолюційна Комісія:

Ред. Зенон Снилик, мґр Іван Геврик, ред. Василь Дідюк і Леонід Філь

РЕЗОЛЮЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

1. З нагоди 95-річчя союзового органу „Свобода", 55-річчя „Українського Тижневика" та 35-річчя дитячого журнала „Веселка", пропонуємо, щоб редактори згаданих видань поміщували заклики до читачів, щоб ті, які ще не є членами УНСоюзу, стали ними разом із їхніми родинами. Така акція допоможе приєднати нових членів.

2. Організаційна Комісія пропонує Екзекутиві, щоб вона, приймаючи на працю професійних продавців забезпечення, приймала їх на пробний час 3 до 6 місяців.

3. Устійнити для професійних продавців забезпечення точні вимоги відносно числа приєднаних членів та родів кляс їхнього забезпечення.

4. Продовжувати традиційні конференції голів Окружних Комітетів.

5. Повести акцію, щоб у ювілейному році видань УНСоюзу закладати з тієї нагоди нові Вдділи УНСоюзу.

6. Продовжувати уділювання грошових нагород ґрадуантам шкіл українознавства в Америці і в Канаді.

7. Головний Екзекутивний Комітет повинен приготовити, згідно з ухвалою 31-ої Конвенції УНС, проєкт статутового оформлення Окружних Комітетів УНС.

8. Продовжувати появу „Трибуни УНСоюзу" та поміщувати там звідомлення з праці Округ та Відділів УНС.

9. Організаційна Комісія пропонує Головному Екзекутивному Комітетові покликати окремий комітет, який зібрав би матеріяли для написання наукової праці з нагоди 100-ліття УНСоюзу. Для цього заанґажувати, шляхом конкурсу, науковця за відповідну винагороду.

10. З огляду на підвишку поштових оплат, підвищити винагороду секретарям на пів відсотка за збирання членських вкладок за грамоти, видані до 31-го серпня 1987 р. та за полагоджування союзових справ, пов'язаних із згаданими грамотами.

Степан Гавриш, д-р Ярослав Падох, мґр Іван Геврик, Василь Дідюк, Анна Гарас, Василь Пастушок, Гелен Олек-Скатт, Марія Душник.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЖІНОЧОЇ КОМІСІЇ

Жіноча Комісія Головного Уряду УНСоюзу рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові наступне:

1. Поробити заходи, щоб Окружні Комітети УНСоюзу запрошували доповідачів на серію доповідей, які зацікавлять та притягнуть слухачів. Комісія рекомендує наступні теми для згаданих доповідей:

а) Розвід та його удар для родини;

б) Як поступати з наркотиками;

в) Знущання родичів над дітьми, як також знущання в подружньому житті;

г) Проблеми самітнього батька чи матері — їхні родинні потреби, фінансова господарка;

ґ) Потреба зладження тестаменту (завіщання);

д) ЕЙДС та його імпакт.

2. Заохочувати членів Відділів відвідувати хворих у шпиталях, у старечих домах та висилати їм з різних нагод картки.

3. Постійно пригадувати жінкам, щоб дбали про своїх дітей, внуків і усіх членів родини, забезпечуючи їх в УНСоюзі та використовували матеріяли УНС, стипендії і дитячі табори на Союзівці.

4. Давати стипендії для потребуючих дітей у віці 7-11 років на їхнє перебування на літніх таборах Союзівки.

Д-р Анна Чопик, Уляна Дячук, Марія Душник, Анна Гарас, Текля Мороз, Ґльорія Пашен, Гелен Олек-Скатт, Ґеновефа Жеребняк

РЕКОМЕНДАЦІЇ СПОРТОВОЇ КОМІСІЇ

Спортова Комісія Головного Уряду УНС рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові, як частину братської діяльности наступне:

1. Виготовити загальну крайову спортову програму, як також програму для поодиноких Округ та включити до неї вже існуючі в громадах програми, як також і ті, що відбуваються на Союзівці.

2. Влаштувати на Союзівці під час Меморіял кінця тижня кругольні змагання.

3. Призначити на потреби, пов'язані зі спортом на 1988/89 роки бюджет у сумі 15,000 дол. Головний Екзекутивний Комітет повинен дати звіт з видатків на ту щіль на нарадах Головного Уряду в 1989 році.

4. Подбати, щоб усі Відділи УНСоюзу активно і пожвавлено піддержали треті гольфові змагання, що відбудуться в днях 15 і 16-го липня 1988 р. в Дітройті, Мич.

5. Спортова Комісія висловлює похвалу організаторам Вільної Олімпіяди та Здвигу Молоді, а при тому дає признання УНСоюзові за моральну і матеріяльну піддержку тих починів.

Александер Худолій, Марія Душник, Андрій Джула, Текля Мороз, Гелен Олек-Скатт, Ґльорія Пашен, Зенон Снилик, Мирон Спольський.

РЕКОМЕНДАЦІЇ КОМІСІЇ МОЛОДІ

Головний Уряд рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові:

1. З огляду на те, що в 1988 році припадає 1000-річчя Християнства на Україні — важлива річниця в історії українського народу, Головний Уряд закликає усіх членів УНСоюзу, зокрема молодших професіоналістів, активно включитися в усі всенародні та місцеві авяткування 1000-річчя.

2. Продовжувати моральну і матеріяльну допомогу молоді, студентам і організаціям молодих професіоналістів на науковому, культурному, спортовому і братському полі, як також вживати для цього Союзівку, „Свободу" і „Український Тижневик".

3. Відділ Братської Діяльности УНСоюзу повинен нав'язати зв'язки з молодечими українськими організаціями, що мають більшу кількість членів у віці 25-45 років, дістати їхні адреси і заохочувати їх до участі у тих імпрезах, що їх спонсорує УНСоюз.

4. Заплянувати використання перепису населення із 1980 року для ідентифікування характеру українців Америки і Канади у віці від 25-45 років (включаючи їх соціяльно-економічний стан і ґеографічне розміщення).

5. Уложити програму повних стипендій на чотири роки для студентів, які студіюють журналістику, або торговельну адміністрацію з вимогою, щоб стипендисти працювали для УНСоюзу впродовж двох років після закінчення студій.

6. Влаштувати осінню на Союзівці братський кінець тижня, який допоміг би зактивізувати в УНСоюзі молодь у віці 25-45 років.

7. Комісія Молоді піддержує оформлення крайових та місцевих спортових програм, які мають на меті зацікавити молодь у праці УНС.

Александер Худолій, Евген Іванців, Мирон Спольський, д-р Нестор Олесницький, інж. Анатолій Дорошенко, Тарас Шмагала, Тарас Максимович.

РЕКОМЕНДАЦІЇ КОМІСІЇ СОЮЗІВКИ

Головний Уряд Українського Народного Союзу з признанням стверджує, що посілість УНС „Союзівка" є поважним братським надбанням УНСоюзу. Вона була на протязі понад 30-ти років осередком братського, культурного та товариського життя не лише для членів УНСоюзу, але також для українсько-американської і українсько-канадської громад та у великій мірі причинилася до приєднування членів до УНСоюзу. Головний Уряд УНСоюзу підтверджує своє зобов'язання управляти Союзівкою та поширювати її ролю, бути осередком братського, культурного та товариського життя. При тому, Головний Уряд має на увазі, що в парі зі соціяльними і економічними змінами йдуть теж вимоги членів УНСоюзу.

Щоб Союзівка могла і надалі виконувати свої традиційні завдання, вона мусить постійно впроваджувати потрібні зміни, заховуючи при тому її виразну українську ідентичність.

З огляду на те рекомендуємо Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Продовжувати давати Союзівці фінансову піддержку, щоб усучаснити та повністю розбудувати теперішні її приміщення.

2. Встановити постійну Комісію Союзівки, яка приготовила б у порозумінні та при співпраці зі знавцями на наступні наради Головного Уряду:

а) плян на довшу мету розбудови Союзівки, як модерного ресорту, вивінованого приміщеннями для членів УНСоюзу, які мають потреби, що відповідають вимогам 21-го століття;

б) виготовити, у порозумінні з головним касиром і знавцями фінансовий кошторис переведення в життя повищого пляну;

в) допомогти управителям Союзівки виготовити плян ринкового збуту, щоб повністю використати приміщення Союзівки, як теперішні так теж і ті, що будуть в майбутньому.

3. Забезпечити Комісію Союзівки такими фінансовими ресурсами, які будуть конечно потрібні для переведення в життя повищих трьох плянів.

Володимир Квас -- голова Комісії;
Евген Іванців — секретар;
д-р Нестор Олесницький, Александер Худолій, Тарас Максимович, Ґльорія Пашен, Андрій Кейбіда, Василь Пастушок, Ґеновефа Жеребняк — члени Комісії.

РЕКОМЕНДАЦІЇ КОМІСІЇ СЕНЬЙОРІВ

Комісія Сеньйорів УНС пропонує Головному Екзекутивному Комітетові продовжувати старання, щоб розглянути всі можливості для побудови на закупленій від Наукового Товариства ім. Шевченка землі приміщень для сеньйорів УНСоюзу.

д-р Ярослав Падох, інж. Степан Куропась, д-р Анна Чопик, Ґеновефа Жеребняк, Анна Гарас, Марія Душник, Володимир Запаранюк, Марія Чучман, д-р Богдан Гнатюк.

15. РІЗНЕ (ВНЕСКИ І УХВАЛИ)

Мгр І. Геврик запропонував, щоб була виконана резолюція Конвенції і Головного Уряду про створення Фундації УНС. До сьогодні в цій справі нічого не зроблено. Відомим є, що багато людей вмирає, які могли б у своєму завіщанні лишити спадок на цю Фундацію.

Створити Архів і Музей УНС — за 6 років УНС святкуватиме своє 100-ліття. На наступних нарадах Головного Уряду повинні звітувати всі члени Головного Уряду. Коли на нарадах звітують працівники УНС, то тимбільше повинні дати свої звіти головні урядовці.

Тому, що Комісії мусить працювати вечорами, наступні річні наради повинні тривати 5 повних днів.

Запитався, як мається справа з резолюцією, яку декілька років тому подала головна радна Текля Мороз (организатор, який на протязі двох років приєднав 25 членів життьового забезпечення, одержує один тиждень безплатного побуту на Союзівці).

Висловив надію, що тепер, коли в Головному Уряді є членами молоді ентузіясти, на наступні наради вони привезуть гарне число аплікацій нових членів.

В. Пастушок піддержав внесок І. Геврика, щоб наступні наради Головного Уряду тривали 5 днів.

А. Джула сказав, що згідно зі статутом УНС, наради Головного Уряду повинні відбуватися в травні. Пропонує, щоб повернутись до того і відбувати наради в місяці травні.

А. Худолій вияснив, що причиною, чому змінено тривання нарад із 5 на 3 дні було те, що трачено час і не використовувано його повністю для нарад. Запропонував, щоб наради починалися в середу і тривали три дні, а коли зайде потреба, продовжити їх ще на суботу і неділю.

Ґльорія Пашен сказала, що треба брати до уваги найперше добро і потреби УНСоюзу, а не кермуватися своїми власними інтересами. Часами треба посвятитися для справ УНС, для установи, до якої кожний член Головного Уряду був обраний Конвенцією. Коли комусь із членів Головного Уряду участь у нарадах справляє труднощі, повинен внести резиґнацію.

Головний предсідник звернув увагу, що на кожних нарадах Головного Уряду в цій каденції, навіть на цих, що тривали лише 3 дні, деякі урядовці не брали участи, або лише частинно були присутні на них. Коли хтось хоче бути головним урядовцем, мусить мати на увазі, що з цим є получені обов'язки, які йдуть перед особистими інтересами.

Ґеновефа Жеребняк і Т. Максимович піддержали своїх передбесідників, що члени Головного Уряду мусять кермуватися добром УНСоюзу.

Е. Іванців заявив, що молодші члени Головного Уряду знають свої обов'язки відносно УНСоюзу і присвячують його справам безкорисно багато часу і уваги. Ніхто з них не оспорює потреби 5-денних нарад. Йдеться про те, щоб їх починати в середу.

Головний предсідник сказав, що є внесок, щоб наради Головного Уряду тривали 5 днів. Екзекутива вирішить, котрі саме дні. Зарядив голосуванням над внеском. Прийнято великою більшістю голосів — 1 проти.

В. Пастушок дав внесок, що участь членів Головного Уряду в нарадах є обов'язкова. Вийнмок може бути тільки тоді, коли головний предсідник оправдає причину неприсутности.

Внесок піддержав Т. Максимович. Прийнято одноголосно.

16. ЗАКРИТТЯ НАРАД

На внесок І. Геврика, піддержаний В. Пастушком, головний предсідник закрив наради Головного Уряду УНСоюзу.

На закінчення присутні відспівали український національний гимн.

Кінець нарад — год. 4.15 по пол.

ВОЛОДИМИР СОХАН
головний секретар

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Головний предсідник

JOHN O. FLIS
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Заст. головного предсідника

MYRON B. KUROPAS
107 Ilehamwood Drive
De Kalb, Ill. 60115

Гол. директор для Канади

JOHN HEWRYK
327 McAdam Avenue
Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 0B3

Заст. головного предсідника

GLORIA PASCHEN
235 N. Aldine Avenue
Park Ridge, Ill. 60068

Головний секретар

WALTER Y. SOCHAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний касир

ULANA M. DIACHUK
30 Montgomery Street
Jeresey City, N.J. 07302

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

NESTOR OLESNYCKY
17 Garthwaite Ter
Maplewood, N.J. 07040

ANATOLE DOROSHENKO
1664 Taurus
Cedarburg, Wisc. 53012

STEFAN HAWRYSZ
155 Erdenheim Rd
Philadelphia, Pa. 19118

Very Rev. STEPHEN BILAK
P.O. Box 33 — 2814
Hollywood, Florida 33022

LEONID FIL
2091 Duberry Drive
Pickering, Ont., Canada
L1X 1Y7

ГОЛОВНІ РАДНІ:

WILLIAM PASTUSZEK
9 So. Chester Road
Swarthmore, Pa. 19081

ANDREW JULA
15 Sands Avenue
Ambridge, Pa. 15003

TARAS MAKSYMOWICH
1318 18th Street
Miami Beach, Fla. 33139

ROMAN TATARSKY
26786 Eureka
Warren, Mich. 48091

TEKLA MOROZ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec
Canada H8T 2A5

TARAS SZMAGALA
10976 Tanager Trail
Brecksville, Ohio 44141

WALTER KWAS
Soyuzivka, UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

EUGENE IWANCIW
6138 N. 12th Street
Arlington, Va. 22205

HELEN OLEK-SCOTT
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, Ill. 60631

ANDREW KEYBIDA
19 Rutgers Street
Maplewood, N.J. 07040

WASYL DIDIUK
30 Allenhurst Drive, Apt. 402
Islington, Ont.
Canada M9A-4Y8

ALEX CHUDOLIJ
144 Hazel Street
Clifton, N.J. 07011

MYRON SPOLSKY
158 Bannerman Avenue
Winnipeg, Man.
Canada R2W OT4

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „СВОБОДИ"

ZENON SNYLYK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

MARIA CHUCHMAN
Sts. Peter & Paul Residence
No. 329
221 Milner Avenue
Scarborough, Ont., Canada
M1S 4P4

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland
Chicago, Ill. 60634

JAROSLAW PADOCH
71 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

GENEVIEVE ZEREBNIAK
239-C Portage Lakes Dr.
Akron, Ohio 44319

ANNA CHOPEK
678 44th Street
Los Alamos, N.M. 87544

WALTER ZAPARANIUK
1211 Downer Avenue
Utica, N.Y. 13502

MARY DUSHNYCK
2 Marine Avenue
Brooklyn, N.Y. 11209

BOHDAN I. HNATIUK
535 Prescott Rd.
Merion Station, Pa. 19066

ANNA HARAS
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, Pa. 18017

КОНЦЕРТ ТИСЯЧОЛІТТЯ

У Тисячоліття Хрищення України українські молодіжні ансамблі під мистецьким керівництвом маестра Василя Кардаша влаштували 15-го січня ц.р. в англіканському костелі св. Павла в Торонто концерт наших традиційних коляд.

В цей різдвяний час цим різдвяним концертом ми запалили в собі почуття гордости, відсвіжили духа і перенеслися в давній світ своїх переживань. Ми забули на хвилину про цей чужий галасливий рух. Перед нами станули наші українські молодіжні ансамблі в гарних одностроях, які своєю піснею беруть в полон наші душі. В їх склад входять чоловічий, дівочий, мішаний хор, духова оркестра, прапороносці, оркестра барабанщиків. Всіх коло 200 виконавців. Переважно молодь, дочки і сини національно свідомих патріотичних громадян. Музично здібні, освічені, здебільша студенти, учителі, інженери, архітекти, медсестри і т.п. Багато з них є членами організацій. Своїми мистецькими виступами здобули собі славу і поза межами Канади. Про це свідчать похвальні рецензії в часописах, листах. Особливо унікальна українська оркестра концертово-маршова.

Виступ молодіжних ансамблів в англіканському костелі св. Павла в Торонто.

В репертуарі ансамблів — літургічні, клясичні, народні революційно-повстанські, патріотичні твори, відповідно до теми свята. Ансамблі здатні до найбільших церковних і світських урочистостей, концертів і парад. Ансамблі плекають наші звичаї, традиції, культуру, мову, передають і поширюють їх серед нашої молоді. За останні два сезони дали 37 концертів і виступів на терені Канади і Америки, викликаючи захоплення і подив глядачів, а своєю працею для народу здобули багато прихильників. Патроном і великим меценатом є Владика Ізидор Борецький, опікунами молоді — о. Іван Труш і о. Богдан Остапович.

Перед початком програми Владика Ізидор Борецький провів молитву за український народ, Митрополита Андрея Шептицького.

Після цього чоловічий, дівочий та мішаний хори і духова оркестра виконали ряд колядок.

Отець І. Труш вніс многоліттвіє для Владики, яке відспівали ансамблі.

Було це урочисте закінчення святкувань 1000-ліття Хрищення України найстаршими колядами нашої християнської культури.

Сучасна Українська Католицька Церква зберегла в собі давні обряди, більше як деякі сучасні Християнські Церкви. Наш обряд і традиції захоплюють своєю духовістю і завнішньою красою (навіть чужинців) здійсненої мистецької мрії, що зросла з його душею, молитвами великих угодників Божих Митрополита Андрея Шептицького, Патріярха Йосифа буде зростати. Українські Церкви живуть з народом своїм переслідуваним і тому в катакомбах переживають своє існування. Нашим моральним обов'язком є дбати про її визволення. Сила є арґументом, але змістом України є справедливість. Українство все відчувало Бога бо як можна вірити в будуччину в правду керми без відчуття його близькости. Наші молодіжні ансамблі своїм виступом показали перед світом, що є вірні своїй Католицькій Церкві і Батьківщині. „Бог Предвічний" — залунала коляда на закінчення і 2,000 присутніх з одушевленням розходилися додому.

А. Блонарович

ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ У ВЕНЕСУЕЛІ

В неділю, 16-го серпня 1987 року в столиці Венесуелі м. Каракасі, в Святопокровському соборі УАПЦеркви інавгуровано Святий ювілейний рік. Божественну Літургію відправив адміністратор УАПЦ о. протопр. Леонід Лотоцький, а Молебень з водосвяттям — він в асисті отців Зенона Хруща, пароха української католицької церкви, та Хезуса Альвареза, пароха місцевої римокатолицької парафії ім. Марії Коретті на Альта Вісті, нашої сусідки.

Проголошення святого Року Тисячоліття християнської України у Святопокровському соборі УАПЦеркви в Каракасі, столиці Венесуелі, 16 серпня 1987 року. Зліва: о. Зенон Хрущ, о. протопр. Л. Лотоцький та о. Хезус Альварез.

Відбувши інавгураційні урочистості, адміністратура УАПЦ приступила до інтенсивної праці в підготові до святкувань великого ювілею. Протопресвітер о. Леонід Лотоцький зібрав багато історичних матеріялів про Хрищення України й на підставі їх було опрацьовано монументальний твір про охрищення наших предків та всі історичні події, що спричинилися до цього, а також доповідь, уложену о. Леонідом на ту ж тему, що була відчитана і продискутована на конференції з духовенством різних національностей та кореспондентами газет і журналів, яка відбулася 27-го липня 1988 р. Крім того, такі матеріяли, як праця проф. Олександра Лотоцького „Володимир Великий як державний муж, будівничий української держави", відкритий лист Емілії Ільїної, росіянки, професора історії, в справі оборони українського Тисячоліття, стаття про святкування Тисячоліття в Києві та всі інші матеріяли були перекладені на еспанську мову і розмножені для преси. Вручили їх разом з двотоминком „Білої книги про чорні діла Кремля" всім визначним особам, духовенству, редакціям різних тутешніх часописів та всім організаціям і особам, що займають відповідні становища в державному та суспільному житті Венесуелі.

У парафії УАПЦ у Венесуелі, кожна окремо, святкували урочисто Тисячоліття і навіть у далекому Маракаїбо, де немає нашої УАПЦеркви, теж урочисто відсвятковано в місцевій катедрі наш ювілей. Розпочалося святкування від парафії у Валенції, де парафіяни довго готовилися до урочистостей, їхні місцеві мистці-малярі намалювали в домівці на стіні картину Хрищення України та великий образ свв. Володимира й Ольги. Зорганізували теж похід до пам'ятника визволителя Венесуелі Симона Болівара, де відбувся офіційний акт з покладенням вінка, а перед тим відслужено в місцевій катедрі Молебень вдячности. Відправляв о. протопр. Л. Лотоцький в сослуженні настоятеля катедри. Закінчено співом „Те бе, Бога, славимо" та многоліттям. Ці урочистості розпочато в суботу, 30-го липня, а в неділю продовжено святкування в нашій Св. Володимирській церкві та домівці. Службу Божу з Молебнем відправив о. Леонід в сослуженні о. Юрія зі Львова, який зі своєю паніматкою приїхав у відвідини до свого батька, що живе в м. Маракаїбо.

Після Служби Божої в домівці при церкві усіх присутніх на урочистостях місцеві сестриці частували нашим традиційним українським обідом, а перед тим провід парафії вітав усіх присутніх з нагоди такого великого свята. Потім наш танцювальний ансамбль „Барвінок" розважав присутніх мистецькими виступами, найперш привітавши о. Леоніда, як господаря свята, хлібом-сіллю. На це урочисте свято з'їхалися наші люди зі всіх околиць, де перебувають українці, вщерть заповнюючи домівку та подвір'я.

В неділю, 14-го серпня, також відсвятковано Тисячоліття в Свято-Покровській парафії в Каракасі. Участь в урочистостях взяли запрошені гості з чужинецького духовенства, американської амбасади та представники національностей — приятелів українців.

Нечисленна група українців, що живуть у далекому Маракаїбо, під керівництвом паніматки Анастазії Ковальчук теж організували відзначення Тисячоліття і з великим успіхом святкували його в місцевій катедрі в неділю, 4-го вересня м.р. Вже від п'ятниці місцеве телебачення тричі денно повідомляло про наші урочистості, запрошуючи громадян Зулії до участі в Богослуженні. Після католицької меси у вщерть виповненій катедрі розпочалася наша Божественна Літургія, під спів нашої Служби Божої з платівки о. Юрій з України відправляв проскомидію, а о. Леонід сповідав. Богослуження закінчили Молебнем з многоліттям і по закінченні присутні українці положили вінок з нагоди Тисячоліття біля пам'ятника Симона Болівара.

Адміністратура УАПЦеркви приготовила кінцеві святкування 1000-ліття на суто українському терені — в парафії Святосергійській в Баркісімето, разом з храмовим празником в неділю, 9-го жовтня 1988 року. На урочистості приїхали парафіяни з Валенції та українці з околиць, щоб спільною молитвою завершити святий рік християнської України. О год. 10-ій ранку розпочалася Служба Божа, яку відправив о. Лотоцький, співав імпровізований хор з місцевих співаків та з валенційської парафії.

З огляду на те, що це були завершуючі на українському терені святкування, Адміністратура УАПЦ виконала всі заплями та положені на неї обов'язки, що відносилися до святкування Тисячоліття. Нагороджено всі три наші парафії: каракаську, валенційську та баркісеметанську металевими плякетками-таблицями, а вірних пропам'ятними грамотами, котрі вручено по закінченні Служби Божої перед Молебнем вдячности.

Після Служби Божої баркісиметяни частували присутніх гостей чудово приготованим обідом. Прийняття це було влаштоване в домі нашої землячки-полтавчанки Жани Петрусенко-Перреїра. Так закінчилися у нас парафіяльні відзначення Тисячоліття християнської України.

В липні 1988 року був зорганізований Комітет завершуючих святкувань Тисячоліття. До почесного очолення комітету запрошено: Владику Хозе Алі Лебруна, кардинала і Архиєпископа Каракаського, Владику Митрополита Мстислава, Блаженнішого Митрополита Кардинала Мирослава Івана Любачівського та о. Санте Серветліна, директора відділу еміґрації й туризму єпископської конференції. До ділового комітету ввійшли: адміністратор УАПЦ о. протопресвітер Леонід Лотоцький, парох української католицької церкви о. Зенон Хрущ, координатор капелянів чужинців о. Зеліндо Беллен і парох парафії Марії Ґоретті на Альта Вісті о. Хезус Альварез.

Дату святкування призначено було на суботу, 12-го листопада в каракаській катедрі. Опрацьовано еспанською мовою Службу Божу у візантійському обряді із закінченням — молитвою за Україну та Многоліттям. Погодився очолити Богослуження та сказати проповідь сам Кардинал Лебрун.

В сам день свята о годині 9:30 ранку до заповненої катедри під тріюмфальні звуки органів увійшло духовенство на чолі з Кардиналом і єпископами, за ними слідували священики різних національностей та віроісповідання (коло 30 осіб). Кардинала привітав, згідно нашого обряду, декан катедри, вручив йому український хрест та святу воду. Хрестом Кардинал благословляв людей і окропляв святою водою. Духовенство співало релігійний гимн „Один Бог, одна віра". Кардинал виголосив благословення, а два архимандрити: один православний сирієць о. Сергій та другий теж сирієць маронїт візантійського обряду о. Юрій виголошували єктенії, хор семінаристів відповідав в асисті органів. Молитви та благословення чергуючись проголошували Кардинал з Єпископами, апостола прочитав один зі священиків, Євангеліє відчитав Єпископ. Хор семінаристів з духовенством і при акомпаніяменті органів перед закінченням Літургії відспівали „Те Деум", а наша українська співачка з Канади Леонора Белинська відспівала сольо „Аве Марія", зачарувавши всіх присутніх своїм співом. Богослуження закінчено молитвою за Україну та многоліттям. Треба прийняти до уваги, що Нунцій Апостольський зі своїм секретарем теж брали участь в урочистому Богослуженню, а Кардинал Хозе Алі Лебрун виголосив проповідь, підкреслюючи велике значення цієї історичної події в житті України.

Таке урочисте Богослуження вперше відбулося в катедрі каракаській, а тому всі учасники його були зачаровані ним.

Отець Санте Сервелін, що керував усіма урочистостями, зачитав телеграми з привітами, що наспіли від Владики Мстислава, організації литовців та інших національностей, проф. університету Карабобо та інших.

Згодом присутні зібралися на площі Симона Болівара, визволителя Венесуелі та інших країн Півд. Америки, де з нагоди Тисячоліття було покладено вінок від українського громадянства у Венесуелі.

Опісля в готелі „Ель Конде" відбувся короткий урочистий акт: від УАПЦ о. протопр. Л. Лотоцький подякував Кардиналові, Апостольському Нунцію, єпископам, о. С. Серветліновi за допомогу в організації цього свята, а всім присутнім за їх участь в ньому. В знак подяки на спомин о. Леонід вручив металеві декоративні таблиці з візерунком св. Володимира: Кардиналові Лебрунові, Апостольському Нунцію, єпископам Хорге Уроза і Міґелю Дельґадо, о. С. Серветліновi та кореспондентові Люїсові Морено. Всіх інших присутніх на спомин обдаровано пам'ятними грамотами, а декого ще й жетонами.

По завершенню цієї процедури українці відспівали „Отче наш", Кардинал благословив страви і проголосив тост за 1000-ліття християнської України та її народ, з українці відспівали „Многії літа" та „Іспо ла еті деспота". В дружній, братерській атмосфері відбувся бенкет.

Вперше у Венесуелі тутешня преса широко зацікавилася українською проблемою, змістовно й об'єктивно пишучи про християнізацію нашого народу та всі історичні події, пов'язані з нею. Маємо біля 20 вирізок із різних часописів. Сьогодні вже велика частина венесуельців відрізняє українців від росіян.

Велика заслуга щодо успішного відзначення великого ювілею у Венесуелі належить нашим братам і сестрам, людям доброї волі зі ЗСА та Канади. Вони зрозуміли теперішнє наше тяжке матеріяльне становище і в потрібний момент подали нам братню руку допомоги, приславши свої цінні матеріяльні допомоги. Честь їм і слава та безмежна братерська подяка! На таких людях доброї волі й ще існує у діяспорі наша українська національна діяльність. Але треба згадати, що існують теж наші кількакратні звернення до них, або пишучи неправдиву відмінаючу відповідь. Назви їх не будемо подавати до публічного відома, щоб не ставити їх в незручне становище.

Святкування Тисячоліття у Венесуелі, незважаючи на всі несприятливі обставини, відбулися урочисто і згідно. Духовний провід вив'язався з такого тяжкого завдання відзначити з честю цю важливу подію нашої історії. Також наші вірні мусіли б бути вдоволені, що від них не вимагалося ні матеріяльної, ані будь-якої іншої допомоги в організації святкування.

Закінчивши ювілей Тисячоліття, ми теж закінчуємо 40 років існування нашої УАПЦ у Венесуелі. На перший день Різдва Христового, 7-го січня 1949 року, вперше на тутешньому терені відправлено українську православну Службу Божу і від того часу наша рідна матір-церква опікується своєю паствою.

Слід згадати слова Владики Іларіона, що він написав у своїй брошурі „Хвалімо Бога українською мовою":

„Церква — це душа народу. Душа правдива, жива, що оживляє кожний нарід й робить його справжньою нацією. Народ без своєї окремої Церкви — народ без душі, народ мертвий, печаткою нації не означений, на денаціоналізацію призначений".

Ці слова мусять бути нашим дороговказом, всі ми мусимо зрозуміти обов'язки кожного свідомого українця, як в духовному сані, так і мирянина, старатися про збереження існування в майбутньому нашої рідної Матері-Церкви. Так нам, Боже, допоможи!

Микола Скільський,
член церковного правління

Майбутність чи історія ідеї

Еміграція, родина, щоденне життя — це особливі проблеми нашого суспільства на Заході.

Говоритиметься тут про родину Хлистів. Батьки Володимир та Марія як усі батьки, що починали своє життя в чужій країні тяжко працювали, виховуючи при цьому четверо дітей: Тараса, Даню, Володимира і Лесю. Троє з чотирьох закінчили студії. Сьогодні вони молоді професіоналісти в ділянці медицини, а наймолодша Леся ще вчиться.

Д-р Дана Хлиста

Д-р Тарас Хлиста

Д-р Володимир Хлиста

Даня вже з дитинства була активною у дитячому театрі при Інституті „Просвіти" у Вінніпеґу під проводом Н. Башук і бл. п. Д. Снігурович та бл. п. І. Мартинець. Маючи шість років, почала брати лекції балету в Роял Вінніпеґ Балей та під проводом мґр В. Кисілевської, В. Кучмія і Вонґ закінчила десяту клясу Короловської Консерваторії в Торотно (фортепіян). Українознавчі студії Даня вивчала в „Рідній Школі" при катедрі свв. Володимира й Ольги у Вінніпеґу, де співала в студентському хорі „Тирса". Закічуючи шкільні роки з нагородами та найвищими оцінками з усіх предметів, Даня почала студії у Вінніпезькому університеті, де за успіхи у навчанні одержала студентську стипендію. У 1984 році поступила на медичний факультет, який успішно закінчила в 1988 році дипломом доктора медицини. Нині Даня закінчує медичну практику у Вінніпеґу і в майбутньому хоче посвятитися цій ділянці.

Тарас Хлиста, маючи шість літ, почав вчитися гри на гармонії, рік пізніше — фортепіяні, і українських танків при Інституті „Просвіти" у Вінніпеґу. Українознавчі студії, так як Даня, вивчав у „Рідній Школі" при катедрі свв. Володимира й Ольги. Також належав до студентського хору „Тирса" при згаданій катедрі. Маючи п'ятнадцять літ, Тарас зорганізував свою власну оркестру. В школі за відмінні оцінки у навчанні одержав стипендію на студії. Тарас закінчив Манітобський університет де брав активну участь у студентському житті. Студіюючи на медичному факультеті Тарас виявив музичні здібності. Написав він музику до пісні „Хрищення" на Тисячоліття Хрищення України та багато інших композицій до пісень, як „Гайда", „Пава", „Царівний сон", „Сину", „Літо" тощо. Нині Тарас відчинив свою приватну клініку у Вінніпеґу.

Д-р Володимир Е. Хлиста, як і його брат і сестри, належав до танцювального гуртка при Інституті „Просвіта" і вивчав українознавчі студії при катедрі свв. Володимира й Ольги. Разом з братом Тарасом грав в оркестрі „Синдікейт", яку самі зорганізували. Закінчуючи середню освіту в 1979 році поступив у Манітобський університет, який закінчив у 1983 році ступенем бакалявра. Цього ж самого року Володимир продовжує студії в Торонто, які закінчує в 1988 році дипломом хіропрактика. Тепер Володимир працює за своєю професією і належить до студентського хору „Тирса" в Вінніпеґу. На другий рік Володимир хоче відкрити свою власну клініку.

Батьки Марія і Володимир вміли зберегти цінності нашого народу і передати їх своїм дітям. Сьогодні їх діти шанують традиції своєї культури, озброюючи її високим ступенем суспільної вартости. Родина Хлистів має одну альтернативу — збереження української культури і дорівнання світовій цивілізації.

Норберт

Відділ ОбВУА в Чикаґо

Голова Відділу Об'єднання б. вояків-українців мґр Орест Городиський разом з Орисею Яримович — головою 14-го Відділу „Золотого Хреста" зложили 1-го листопада візиту одному з небагатьох в Чикаґо учасників славних боїв УСС-ів та Листопадового зриву інж. Корнелеві Бородайкові з нагоди 70-ої річниці 1-го Листопада 1918 року.

В приємній родинній атмосфері інж. К. Бородайко згадував своїх друзів УСС-ів, війну з поляками, чотири кутник смерти, повоєнні змагання українців в Галичині за свої права.

Інж. К. Бородайко одержав від ОбВУА, Музею (О. Яримович, і О. Городиський є членами дирекції) як і від пластового курення „Лісові Чорти" дарунок — книжку „Корпус Січових Стрільців". Він разом з дружиною щиро подякував за відвідини.

• • •

Заходами Відділу ОбВУА — Чикаґо, Українського музею та Інституту Мо- [illegible] лася в приміщенні Інституту велика виставка військових орденів, відзначень, знимок, частин одностроїв і літератури про відзначення.

Голова Відділу ОбВУА мґр Орест Городиський у вступному слові привітав подружжя д-ра Ю. і Е. Подлуських, що їх приватні збірки творили більшість виставлених експонатів, згадав, що на виставку дали свої експонати Український музей, Головна Управа ОбВУА і дещо з приваткої збірки самого доповідача.

Крім цікавих експонатів-відзначень з Першої світової війни — австрійських і російських — були польські відзанчення з часів війни з УГА, шапкові австрійські відзнаки за окремі бої на українській території, відзначення вояків дивізії „Галичина" і УПА. Відзначення УГВР для УПА і збройного підпілля є наразі одинокими індивідуальними

Цікавою була збірка неукраїнських військових відзначень, що їх мали кол. вояки дивізії „Галичина" і УПА, поки вступили до тих формацій або після того. В тій збірці були австрійські і російські відзначення з Першої світової війни, відзначення Червоної армії (орден Червоної Зірки, медалі за оборону Криму, Сталінграду), а також американські за бої в Кореї.

Окрему групу творили зразки одностроїв — шапки УСС-ів, кожушок кіннотника УСС, шапки УГА, плащ сірожупанника, шоломи, коротка зброя, багнети, ґранати.

В окремій ґабльотці були старі козацькі шаблі з XVIII сторіччя, українізовані шаблі російської армії з вибитими за лезах тризубами чи Архангелом Михаїлом. Дуже цікавим був ориґінальний кинджал Махна.

Осібним відділом на ви[illegible] була збірка фотографій з життя УСС-ів, позичена з Головної Управи ОбВУА, польова пошта, збірка поштівок, виданих бойовою Управою УСС у Відні, а текож знимки з останньої війни. Цікавими були три ориґінальні пропаґандивні афіші з 1919-1920 років з закликом вступати в ряди Червоної армії. На столі була розложена література про відзначення.

В суботу, 5-го листопада, новаки (-чки), юнаки (-чки) з своїми виховниками відвідали виставу а після оглянення пл. сен. Орест Городиський мав ґутірку про історичне значення Листопадового Зриву.

На афішах згадувалось, що виставка є влаштована в 75-ту річницю повстання УСС.

В приготуванні виставки прийшли з великою поміччю Зенон Косачевич, пл. сен. Ю. Кавка ЛЧ, пл. сен. Юліян Юринець, ЛЧ, а також мґр Василь Верига з Торонто, що в тому часі випадково перебував в Чикаґо.

О. Го.

Звернення до станиславівців

Оце вже четвертий раз Центральний Комітет звертається до вас з проханням допомогти довести до кінця збирання матеріялів, їх упорядкування, зредаґування та видрукування. Це буде третій том „Альманаху Станиславівщини". Як ми вас повідомляли, на зміст цього тому повинні зложитися в першу чергу події 1939-45 років, оці „білі плями" нашого міста і нашої околиці. Ми хочемо зібрати ці матеріяли від ще живих свідків для опрацювання прийдешнім історикам. Дорогі приятелі, час не працює для нас. Кожна утрата члена землі станиславівської (сьогодня вона вже Івано-Франківська) — це страта для історії. Можливо ми часто і не здаємо собі справи, що ми писали історію або були свідками писання історії. Тому то й перегляньте ще раз, дорогі землячки і земляки, свої записки, фотографії, виповніть анкети, які ми вам переслали минулого року і перешліть на адресу: Bohdan Yasinsky, 925 Schindler Dr., Silver Spring, Md. 20903. USA.

Наш редактор в порозумінні з редакційною колеґією вже почав опрацьовувати гасла місцевостей і людей. Нам потрібно вашої повної помочі, бо в наших плянах є віддати кожній місцевості належне місце. Можливо це буде останній раз, що згадають вашу місцевість, опишуть її життя та її вклад праці у нашій галицькій землі. Не забувайте: ваші листи мусять бути в нас до 30-го квітня ц.р. Потім буде запізно. Ми вислали вам біля 1,600 анкет, ми отримали відповіді тільки на 170 анкет!

Щоб видрукувати оцей том, нам треба розбудувати фінансову базу нашого видання. Ми обчислюємо, що ціна третього тому буде біля 50 долярів. Приятелі станиславівської землі — будьте жертвенними. Висилайте передплати-замовлення та пожертви на видавничий фонд на адресу нашого скарбника: Ewhen Lutsky, 39-26 65th St., Woodside, N. Y. 11377.

Наш з'їзд ми заплянували на три дні 8 — 10-го вересня ц.р. на Союзівці. Просимо глядіти за нашими оголошеннями. Знаємо, що багато кляс наших шкіл Станиславова плянують свої з'їзди. Ми просимо дуже повідомити нас, щоб ми могли уложити плян з'їзду, беручи під увагу ваші пляни.

За Управу:

Богдан Ясінський, голова

Орест Городиський, пресовий референт

Оксана Лемеха-Луцька, секретар

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ пограничної служби ЗСА заявили, що Мехіко в останніх часах змінило свою політику щодо допомоги американським властям у припиненні нелеґальних масових переходів границі своїх громадян до ЗСА. Найважливішим результатом цієї зміни є те, що дозволено аґентам Американської іміґраційної та натуралізаційної служби посилити їхні намагання у викритті тих незаконних організаторів, що займаються перепачкованням нелеґальних іміґрантів, і то на території Мехіко.

СПРОСТОВАННЯ

У списку платників „Громадського Фонду" при УАКРаді та Фонду СКВУ за 1988 р., „Свобода" ч. 43 з 8-го березня 1989 р. через недогляд подано,

що п. Павло Пришибинський, Па. вплатив 2.00 дол., має бути 20.00 дол.

Щотижнева...

(Закінчення зі стор. 1)

ретаря Львівського обкому партії Погребняка, його, а також Ігора Капустинського і Михайла Габалевича, дрогобицькі судді Павлів та Матолич незаконно покарали грошовими штрафами по 150 карбованців кожного. Велишний і Мелехів відмовилися дати роз'яснення з цього приводу, заявивши, що не готові до цього. Яворський вручив голові виборчої комісії Велишному заяву з вимогою дати йому роз'яснення про право виборців на аґітаційне пікетування, на що Велишний відповів обіцянкою у найближчому часі дати відповідь у письмовій формі.

До священика УКЦ о. Михайла Волошина за його участь у Панахиді в пам'ять Тараса Шевченка, яка відбулася у Львові 26-го лютого біля Успенського Собору, надійшло повідомлення з військомату, що його мобілізують на військову пере - підготовку. 3-го березня о. Волошин був відправлений у військову частину. Це можна розцінити не інакше, як покарання о. Волошина за його релігійну діяльність, як українського католицького священика.

4-го березня у Львові з ініцятиви Товариства „Лева" відбувся вуличний похід, поставлення квітів та запалення свічок на могилі трагічно загиблого в роки брежнєвізму львівського композитора Володимира Івасюка, який був присвячений 40-річчю з дня народження. Похід розпочався від Оперного театру, де з короткою промовою виступив один із ініціяторів цього масового походу Юрій Волощак. У своїй промові він зокрема підкреслив, що відповідальність за смерть В. Івасюка лежить на партійній бюрократії Львова.

(УЦІС)

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

тично-московським режимом, став одним з найбільших передвісників і предтеч українського народу. І тому Шевченкові поезії, заклики, а вкінці „Посланіє до живих мертвих й ненароджених", виявляються у повній силі, аж до наших днів і будуть огненно говорити й до ненароджених ще поколінь в майбутніх віках. Під впливом „Заповіту" Т. Шевченка, Павло Чубинський написав український національний гимн, а сьогодні, як і під час Українських Визвольних Змагань 1918-21 років, Шевченко стоїть в центрі уваги новітніх борців за права українського народу. Пробуджується в Україні народ-велетень, який звертається до Господа Бога і до Шевченкових пророчих поезій.

НТШ підтримує також проєкт побудови пам'ятника Т. Шевченкові у Львові і на цю ціль переслало свій дар в сумі 1,000 дол.

Присутні тепло вітали оплесками виступ у мистецькій програмі першої частини досвідченого кобзаря-бандуриста Романа Левицького, який, не зважаючи на глибокий вік, володіє ще могутнім басом. Він відспівав три пісні, серед них пісню кобзаря Недобитого із драми „Невольник" за одноіменною поемою Т. Шевченка, муз. М. Кропивницького, викликавши бурю оплесків на залі. Викликаний „на біс", Р. Левицький, як наддаток, відспівав ще пісню „І широкою долиною".

У перерві присутні мали змогу оглянути багату виставку з колекції Василя і Володимири Харуків із Шевченківською тематикою, з багатьма експонатами привезеними недавно з України, яка має дійсно велику мистецько-історичну вартість.

У другій половині мистецької програми мала заповіджений виступ солістка-сопрано Олена Геймур, але не могла взяти участи у програмі також через хворобу. В цьому місці виступив з двома піснями баритон Микола Голодик, соліст хору „Думка", і відспівав з великим чуттям дві пісні: „Свято в Чигирині", муз. М. Лисенка, і „Жита", муз. А. Гнатишина. Присутні належно оцінили його вклад у мистецьку програму Шевченківського свята.

З великим артистичним вмінням Ольга Шкафаровська-Рудик відтворила поезію Шевченка „Сова", після чого виступив хор „Думка" з піснями: „Лічу в неволі", муз. Д. Січинського, сл. Т. Шевченка, соліст Омелян Гельбіґ; „Садок вишневий", муз. Б. Вахнянина, сл. Т. Шевченка; „Чи ми ще зійдемося знову" муз. С. Людкевича, сл. Т. Шевченка, солісти — Алла Новицька і Борис Кекіш; „Чи ти мене Боже Милий", муз. А. Гнатишина, сл. Т. Шевченка, соліст Михаїл Невмержицький, який володіє непересічним голосом з приємною закраскою.

Завдяки усім учасникам мистецької програми, а зокрема хорові „Думка", Свято Великого Кобзаря в Ню Йорку пройшло на високому мистецькому рівні. Сцена була прибрана великим портретом Т. Шевченка, завдяки інж. Т. Гірнякові, хоч на нашу скромну думку, бракувало синьо-жовтого кольору, яким так тепер гордиться покоління борців в Україні.

Академію закінчено відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна", що його започаткував хор „Думка" і підхопили всі присутні.

Округа...

(Закінчення зі стор. 1)

По виборі Президії та затвердженні порядку зборів голова почав звітування уступаючої Управи. Минулого року коли всі українці в діяспорі відзначали великий Ювілей Тисячоліття Християнства України, він брав участь у багатьох відзначуваннях, де тільки йому дозволив час. Він також заступав Округу на Фестині Лемків у Бавнд Бруку.

Округа відбула у Мілвіллі свої осінні збори, на яких була також присутня головний касир У. Дячук. Вона заохочувала присутніх до посилення організаційної праці і давала поради як її переводити. На жаль, всі заходи щоб віднайти площу на відбуття фестину чотирьох Округ УНСоюзу досі не увінчалися успіхом, про що буде мова ще пізніше. Голова брав також участь у нарадах голів на Союзівці на початку грудня 1988 року.

Касир І. Бабин звітував, що каса Округи мала прибутків у висоті 314.87 дол., а видатків на суму 65 дол. Голова Контрольної комісії В. Матківський потвердив цей стан каси.

По прийнятті звітів та виборі нової Управи М. Захарко попросив до слова У. Дячук, головного касира.

На самому початку У. Дячук зробила підсумки організаційної праці всіх відділів Округи. Хоч організаційна квота виносила 60 членів, Округа приєднала тільки 27 членів і виконала квоту на 45 відс. Загальна сума забезпечення цих нових членів виносила 136,000 дол., що дало в пересічному 5. 037 дол. на одного члена. Вона подякувала секретарям Відділів 168-го і 349-го, І. Бабинові і М. Захаркові за здобуття по п'ять нових членів і тим вони затримали членство у Клюбі Відданих Союзовців. Відділи 26-ий, 155-ий і 372-ий мали по чотирьох нових членів, а Відділ 353-ий — три. Два Відділи, 209-ий і 332-ий, придбали по одному членові. Всім секретарям цих відділів У. Дячук склала подяку за їхню організаційну працю. Вона закликала щоб в 1989 році секретарі присвятили більше часу і уваги ростові в членах нашої організації. Це вимагає плянування на кожний місяць та використовування кожної нагоди щоб зробити контакти з проспектами.

УНСоюз потребує принаймениє 3,500 нових членів, щоб покрити тільки природні втрати в членстві. Тому кожний з нас має обов'язок дбати про зріст у членстві і кожний може бути організатором. УНСоюз має тепер нові, модерні роди забезпечення, які конкурують з подібними на забезпеченевому ринку. Переведено різні полегші щоб уможливити нашим секретарям легше забезпечувати. Найпопулярнішою є дальше поліса платна продовж 20 років та з одноразовою вкладкою на ціле життя.

Опісля У. Дячук поінформувала присутніх, що майно УНСоюзу зросло на 2,700,736 дол. і осягнуло з кінцем 1988 року суму 63,252,965 дол. З огляду на нижчі вкладки і на менше число нових членів сума зібраних вкладок була меншою, як рік раніше. Відсотки від інвестицій дали суму 6,365,500 дол.

Смертність членів була менша, як передбачувано на початку року.

В загальному, фінансовий стан УНСоюзу є дуже добрий. Тому УНСоюз призначує велику частину прибутків на підтримку своєї преси, Союзівки, союзової молоді і багатьох добродійних, молодечих, наукових і культурних організацій. Доказом того є, що в 1988 році виплачено понад мільйон долярів на ті цілі.

На закінчення У. Дячук ще раз пояснила нові два способи виплати дивіденди, як і подякувала секретарям за їхню велику поміч у продажу жетонів Крайового Комітету 1000-ліття Християнства в Україні.

Після слова У. Дячук відбулася коротка дискусія. Опісля С. Захарко повідомив збори, що він найшов був одну відповідну площу на фестин, але кошти винайму є дуже високі. Він обіцяв шукати дальше за новим об'єктом, відповідним до вимог Округ.

На закінчення зборів голова М. Захарко подякував за його перевибір і просив всіх пам'ятати, що ріст у членстві нашого УНСоюзу, який цього року обходить своє 95-ліття, залежить від нас усіх.

Звернення

(Закінчення зі стор. 1)

десятки, часом за сотні кілометрів? ПавлаСкочка вже восьмий раз протягом року (цього разу в день приїзду Ґорбачова, у Львові) отак по-ґанґстерськи хапали на вулиці, а голову УГС Левка Лук'яненка, який щойно вийшов із 28-річного ув'язнення, чотири рази завертали з Києва, відвозили його своїми машинами до Чернігівської області, хоча він тепер нібито вільна людина.

Коли Ню Йорк захоплено вітав М. Ґорбачова на своїх переповнених святковим натовпом вулицях, ввесь світ бачив: він належить до державних діячів, які не бояться народу. Що ж сталося в Україні? Чи може, він не боїться за кордоном, але почав боятися вдома? Мимоволі складається таке враження через фіскальну запопадливість київських урядовців, які пройшли ретельний брежнєвський вишкіл. Як вони зустрічали маршала Брежнєва, так само сьогодні зустрічають і генерального секретаря М. Ґорбачова. Для них, по суті, нічого не змінилося.

Тим часом уже після від'їзду генсека міліція в Києві, скручуючи руки, вириває у демонстрантів і знищує передвиборчі гасла, які закликають український народ не голосувати за В. Щербицького та його поплічників. Брутальне насильство триває!

Так виглядає правова ситуація в Україні — другій за значенням і маштабами республіці після Російської Федерації.

З огляду на викладене вище, звертаємося до урядів усіх країн, які дали згоду на проведення в 1991 році в Москві наради з питань прав людини: вимагайте від совєтського уряду справжньої демократизації всіх сфер життя, або попередьте Горбачова про неможливість проведення наради в російській столиці.

Не можна далі миритися з насильством і глумом над українським народом!

24-го лютого 1989 року

Виконавчий Комітет ЗП УГС:

Микола Мовчан, Раїса Мороз, Леонід Плющ, Микола Руденко, Надія Світлична.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що в неділю, 19-го березня 1989 р. у вечірніх годинах в лікарні у New Brunswick по довгій недузі на 91-му році свого трудолюбивого життя відійшов у Вічність наш Дорогий і Незабутній МУЖ та БАТЬКО

св. п. сотник Армії УНР та учасник Визвольних Змагань

отаман

ІВАН МАКАРОВИЧ ЛЮТИЙ-ЛЮТЕНКО

нар. 24-го червня 1898 р. в селі Товмач, Звенигородського повіту, Київщина, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться: в середу, 22-го березня, о год. 7:30 веч. ПАНАХИДА в Conroy Funeral Home, Inc., 21 East 2nd Street, Bound Brook, N.J.

ПОХОРОН в четвер, 23-го березня 1989 р. о год. 9:30 рано в церкві українського православного центру св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., а опісля Тіло спочине на місцевому цвинтарі.

У глибокому смутку та горі:
ОЛЬГА — дружина
сини — ЮРІЙ та ОЛЕКСАНДЕР
та ближча і дальша Родина в Україні

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 24-го лютого 1989 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.

МАРІЯ СЕНИК
з дому СКРИПЧУК

Цією дорогою складаємо сердечну подяку Всечесному о. митратові Василеві Макухові з церкви св. Йосафата в Трентоні за відправлення Святої Літургії та похоронних відправ. Щира подяка панам І. Головці, інж. Макарові Копаниці, п. Стефанові Шиякевичеві і п. І. Бігунові та іншим співакам, які звеличали похоронні відправи.

Дякуємо пані мґр Я. Лабці, за прощання Покійної від 11-го відділу Союзу Українок і пані О. Фараонів за прощальні слова від 19-го відділу Союзу Українок.

Рівнож дякуємо обом відділам Союзянок за численну присутність на похоронних відправах. Особливо дякуємо обом Відділам Союзянок за приготування тризни під проводом пані Юстини Надраґи і голови 11-го Відділу п-ні Емілії Панасюк.

Дякуємо 25-ій Станиці Українсько-Американських Ветеранів за поміч у приготуванні залі і численну присутність на похоронах.

Щире Спасибіг п. Іванови Микитин за приготування стяжок і пані Оксані Микитин за проведення збірок на добродійні цілі.

Дякуємо всім за молитви, квіти, пожертви і усім тим, які прийшли віддати останню прислугу Покійній Марії Сеник.

В пам'ять Покійної вплинули пожертви на слідуючі цілі:

На ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ В ЦЕРКВІ СВ. ЙОСАФАТА В ТРЕНТОНІ: Е. Е. Куч, родина Мрочко, Богдан Копаниця, Зеня Онищук, Романа Мицик, Оксана й Іван Микитин, Віра й Іван Яскір, Іван і Мирослава Ґрибовскі, Ірена й Іван Плис, Андрій і Юля Галайдіда, родина Головко, Марія і Михайло Глушок, Post No. 25 — Ukrainian American Veterans, родина Головчаків, родини: Флюнт, Вачур, Зрада, Марія Савула, родини: Кіржецькі, Ґіль, родина Джаман, Софія Потоцька, Емілія Панасюк, Лідія Скрипчук, Марія і Вікторія Чернішов, Юстина Надраґа, Орест і Анна Надраґа, Лідія Ганінчак, Відділ 116 Укр. Нар. Союзу, родини: Гуль, Куць, Ольга Колодій, родини: Макар Копанця, Володимир Маркевич, Ольга Ґоєвич, Анастазія і Михайло Бойцун, Марія Кардаш, Іван і Надя Гафткович, родина Ґулай, Орест і Марія Мицик, родини Роман Федорак, Роман і Леся Городиські, родини: Максимів, Рубель, Евгенія і Александер Харків, Мирослав і Ярослава Кардаш, Юрій і Уляна Тарнавські, Ростислав і Ґіна Микитин, родина Шевців, Ірена Охримович, Мирослава Глушок, Ростислава Матла, Галина Сиротюк, Ігор і Дарія Сеник, Орест і Леся Сеник.

На СЛУЖБУ БОЖУ В ЦЕРКВІ СВ. СОФІЇ В РИМІ: родина Ореста Побігушки.

На ЦЕРКВУ СВ. ЙОСАФАТА В ТРЕНТОНІ:
по $100 — Ігор і Дарія Сеник, Орест і Леся Сеник;
$50 — Володимир Маркевич;
$40 — Олег і Стася Скрипчук;
по $20 — Мирон і Ліда Кіржецькі, Евген і Стефа Сиротюк, Орест і Анна Надраґа, родина Борис Ґулай, Александер і Евгенія Харків;
по $10 — Юлія і Андрій Галайдіда, Зоня Лотоцька, Евген і Леся Обаранець, Стефан і Ірена Шилкевич, Юстина Надраґа, родина Макар Копаниця, Андрій і Ірена Турчин, родина Петруняк, Юрій і Уляна Тарнавські.
Разом $480

На ПАТРІЯРХАТ:
по $150 — Ігор і Дарія Сеник, Орест і Леся Сеник;
$50 — Роман і Наталка Кузик;
по $40 — Богдан і Іванка Задорецькі, Олег і Стася Скрипчук;
по $25 — Віра і Теодозій Сендзік, Дарія Кузик, Юліян Охримович;
по $20 — Богдан Копаниця, Іван і Мирослава Грабовські, Ольга Дубик, Галина Сиротюк;
по $10 — родина Мрочко, Іван і Софія Головка, Теодор і Марія Флюнт, Зрада, Евген і Стефа Сиротюк, Люба Мриглоцька, Галина Костюк, Гуль, Володимир Коропей, Михайло і Марія Глушок, Іван і Оксана Микитин;
по $5 — Микола Головчак, Ляля Ладник.
Разом $705

На ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШЕ ЖИТТЯ":
по $50 — Ірена Охримович, Ігор і Дарія Сеник, Орест і Леся Сеник;
$25 — Мирославa Глушок;
по $20 — Евген і Стефа Сиротюк, Емілія Панасюк, Богдана і Мирон Осадца, Галина Сиротюк, Олег і Стася Скрипчук;
по $15 — Люба Мриглоцька, Галина Костюк;
по $10 — Романа Мицик, Віра й Іван Яскір, Софія і Іван Головка, Оля і Адам Джашан, Анастазія і Михайло Бойцун, Леся і Евген Обаранець, Юстина Надраґа, Ярослава Лабка, Надя і Іван Гафткович, Надя і Роман Ґулай, Андрій і Ірена Турчин, Марія і Орест Мицик, Валя Джулик, Марія і Михайло Глушок, Уляна і Юрій Тарнавські, Оксана й Іван Микитин.
Разом $465

На МУЗЕЙ — $15 — Дарія Кузик.

На 25-ту СТАНИЦЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ в ТРЕНТОНІ: $50 — Орест і Леся Сеник.

Разом зібрано $1,715

Сини:
ІГОР з дружиною ДАРІЄЮ і дітьми
ОРЕСТ з дружиною ЛЕСЕЮ і дітьми
Родина СКРИПЧУК

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що в понеділок, 20-го березня 1989 р., о 7-ій год. ранку, по довгій недузі, у віці 80 літ, відійшов у Вічність

бл. п.

Константин Янцевич

власник "Tamara Bungalows", Ulster Heights, N.Y.

ПОХОРОН в четвер, 23-го березня 1989 р. о год. 12-ій вполудне з Louck Funeral Home, на цвинтар в Ellenville, N.Y.

Горем прибиті:
дочка — ТАМАРА
син — ВІТАЛІЙ
зять — ЕРІК
внуки — ЕРІКА і АНДРІЙКА

Можна набути симфонічну кантату „Посланіє" А. Рудницького

Комітет видання творів Антона Рудницького подає до загального відома, що в листопаді 1988 року вийшла друком у В-ві „Америка" в Філядельфії його симфонічна кантата „Посланіє".

Велика, чотиричастинна композиція до слів поеми Тараса Шевченка, для мішаного хору, солістів і фортепіяна, включає статті і знимки. Друкувана на 86 сторінках на добірному папері, в твердій полотняній обкладинці, великого формату, у виді люксусового альбому в мистецькому оформленні Богдана Титли, видана заходами Фонду ім. А Рудницького — це друга позиція Музичної Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка. Фінансовий звіт з Фонду буде поданий у пресі згодом.

У „Свободі" з 6-го грудня 1988 року була надрукована ширша вістка у зв'язку з появою „Послання". Деякі недокладності в ній тут уточнені: Комітет видання творів А. Рудницького при Співочому Товаристві „Кобзар" зав'язався ще в 1975 році, зараз після смерти композитора. Ціну „Послання" подано помилково 25 дол. Згідно з порозумінням Комітету й НТШ, ціна виносить 35 дол. Список творів А. Рудницького на останній сторінці кантати обіймає 53 позиції, майже всі в опусах з одною або з більшою кількістю композицій, разом 138. В останньому рядку є згадка про більше творів хорових і оркестрових, які неохоплені номерами опусів, і тут не подані.

Кантату можна набути в книгарні „Дора" в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії, в НТШ в Ню Йорку і в Комітеті під нижче поданою адресою. На замовлення висилаю ноти на прислану мені адресу з чеком на 35 дол. (з посилкою). Для заінтересованих дириґентів можу долучити розписану хорову партитуру і подати інформації як дістати оркестрацію.

Адреса: Publishing Commitee, Rudnytsky Symphonic Cantata, c/o Irena Reiner, 10210 Galahad Rd., Philadelphia Pa., 19116; tel.: (215) 677-5210.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ зв'язків, зробила, ще один крок в тому напрямку, щоби знести реґулювання телефонічної індустрії, а зокрема методу встановлення розцінок телефонічних розмов на далеку відстань. Одноголосно комісія рішила замінити теперішню систему згідно з якою Американська телефонічна і телеграфічна комапанія базувалися на видатках фірми. Нова метода, яка мала б увійти в життя 1-го липня ц. р., визначує висоту та низину меж, в яких АТТ може встановляти ціни телефонічних розмов. Ця нова метода мала б заохотити АТТ до обниження цін, бо роблячи це вони б мали більший заробіток, а щоби не шкодити другим конкуренційним фірмам встановлюється мінімальну ставку.

ЕПАРХІЯ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В КУРИТИБІ ВІДЗНАЧИЛА ТИСЯЧОЛІТТЯ

Наша епархія на чолі з Владикою Єфремом Кривим, ЧСВВ, запланувала ряд релігійно-культурних імпрез при осідку епархії — катедрі св. Івана Хрестителя в Куритибі, Бразилія, як теж і при різних парафіях. Крім цього, згідно з рішенням Епархіяльних соборчиків ОО. парохів і душпастирів, у 1986 і 1987 роках, кожна парафія мала якслід приготовити своїх вірних до Ювілею та окреслити програму його відзначення.

Першою точкою тих святкувань був конґрес Українсько-Бразилійської Молоді, що відбувся 6-го і 7-го лютого м.р. в Прудентополісі з участю понад 2,000 осіб юнацтва. Відбувся теж III конґрес Українських Інтелектуалів і Професіоналів (30-го квітня та 1-го травня) при Релігійно-Культурному Центрі Полтава в Куритибі. У червні посвячено ювілейний пам'ятник при катедрі, побудований під проводом о. пароха Даниїла Козлінського. З початком вересня відбулися реколекції для молоді у Домі Молитви СС. Служебниць у Понта Ґроссі. Ці торжества мали характер епархіяльний.

Ось деякі інші святкування, присвячені нашому ювілеєві:

Симпозіюм про українське християнство

Брати Маристи українського походження, що належать до латинського обряду, які працюють при Папському Католицькому Університеті в Куритибі, зорганізували „симпозіюм" на тему „Українське християнство" і влаштували виставку українських ікон. У програмі імпрези були різні дебати та Молебень до Пресвятої Богородиці з відповідною проповіддю Владики Єфрема. Молебень разом з іншими отцями та адміністратором православної церкви о. Миколою Милусем служив наш Владика, а співав хор з парафії Різдва Божої Матері з Куритиби під дириґентурою Адама Барана. Це було 29-31-го травня, а сама вистава тривала до 19-го червня.

Архиєрейська Св. Літургія у латинській катедрі

Латинська церква у Парані відзначила наш ювілей торжественною Архиєрейською Службою Божою у латинській катедрі в Куритибі 7-го вересня ц.р. о год. 7-ій вечора. Св. Літургію правив Владика Єфрем Кривий в асисті куритибського Архиєпископа Дон Педро Федалто і інших Владик та у сослуженні наших українських священиків. Українці та чужинці з увагою і подивом вдивлялися і слідили за відправою та побожно вслухувалися у спів об'єднаного мішаного українського хору Тисячоліття з Куритиби під керівництвом Адама Барана. Вступне слово мав Владика Єфрем, а проповід про українське Тисячоліття виголосив Архиєпископ Дон Жайме Л. Коильо з Марінґа.

Торжества при нашій катедрі

Найвища точка епархіяльних ювілейних святкувань відбулася 1-го і 2-го жовтня в Куритибі. Увечорі, 1-го у епархіяльному Релігійно-Культурному Центрі „Полтава", відбулася величава святочна академія. В ній взяли участь високі церковні достойники, навіть сам Апостольський Нунцій Дон Карло Фурно, який спеціяльно прибув з міста Бразилії, щоб, як представник Святішого Отця, особисто взяти участь у ювілейних святкуваннях Тисячоліття Хрищення України. Владика Єфрем, як голова УК-Церкви у Бразилії, гостив цього дня теж Архиєпископа Дон Педро Федалто. Єпископів Єроніма Мазаротто та Владислава Бієнарського з Куритиби і Єпископа Жерелда Пеланда з Понта Ґросси. Були присутні теж Отці Василіяни зі своїм протоігуменом о. Тарсикієм Залуцьким, священики дієцезального кліру, СС. Служебниці, СС. Катехитки св. Анни, СС. Василіянки, СС. св. Йосифа та Катехитки Серця Ісусового.

Програму відкрив Владика Єфрем Кривий, підкреслюючи суть тих торжеств, а опісля виступили об'єднаний мішаний український куритибський хор. Вокальний ансамбль з Куритиби, якого дириґентом є проф. Іван Вовк, теж виконав дві пісні-псальми. Брала участь і молодь з різних місцевостей, яка захопила публіку своїм виконанням народних танків, а діти теж цю публіку зачарували, зокрема грою на сопілках і бандурах, під проводом Єлисавети Кривий. Відома піяністка Лариса Борушенко чудово виконала три твори М. Лисенка. Виступала оркестра „Полтава" під керівництвом Петра Кучми. Центр „Полтава" цього вечора був переповнений — коло 2,500 глядачів не лише з Куритиби, але й з інших місцевостей.

2-го жовтня у катедрі св. Івана Хрестителя відбулася урочиста архиєрейська Служба Божа з участю Апостольського Нунція і згаданих Владик, яку відслужив Владика Єфрем. Около 20 священиків стали з Владикою до престолу.

По Службі Божій у „Полтаві" відбувся святочний бенкет, в якому взяло участь понад 400 осіб. На цьому бенкеті промовляв інж. Амбросій Хома, а потім ще раз звернувся до зібраних Апост. Нунцій.

Зустріч дітей

Часто наші очі зупиняються при таких написах: „Дитина — скарб народу", „Діти — наша майбутність" і т.п. Було б нелогічно коли б ми, старші, на дали змоги нашим найменшим належно, у їхній спосіб, відсвяткувати ювбілей. Тому у своєму пастирському піклуванні Владика Єфрем не забув про дітей, які 16-го жовтня мали зустріч при катедрі в Куритибі. Вже від ранку вони почали з'їжджатися з різних парафій. О год. 10-ій Владика відслужив їм Архиєрейську Св. Літургію, під час якої репрезентанти кожної місцевости внесли до самого престола горіючу свічку, жертвуючи у цей спосіб свої щирі серця для Христа, що є „світло світу". Дітвора відновила свої приречення і уважно слухала проповіді свого пастиря-Єпископа, який заохочував, щоб вони були вірні Богові, своїй Церкві і своєму народові. Службу Божу відспівували всі діти.

Діти катедральної парафії привітали своїх ровесників концертом.

Релігійно-культурна виставка

За ініціятивою Владики Єфрема зорганізовано релігійно-культурну виставку у Центрі „Полтава". Відвідувачі мали нагоду краще пізнати нашу релігійну, культурну і мистецьку спадщину: церковні речі і книги, ікони, народний одяг, мистецтво, музику, літературу, великодні і різдвяні звичаї, устрій української хати, знимки з наших церков у Бразилії. У цьому важному ділі співпрацювали члени різних церковних і світських культурних організацій — католицьких і православних, що є у нашій епархії.

Видання книжки „Тисячоліття Християнства в Україні"

З метою ознайомлення як наших вірних, так і чужинців з нашим Тисячоліттям, Владика Єфрем подбав про переклад на портуґальську мову книжки о. Івана Шевціва (з Австралії) під назвою „1000-ліття християнства в Україні". Переклад виконав о. Сотер Сідляр, ЧСВВ, а кошти видання покрив великий приятель української книжки Петро Яцик (з Торонто) а частково наша епархія. Книжка ця, крім історії нашого християнства, має поміщене слово Апостольського Нунція з Бразилії Дон Карло Фурно, слово куритибського Архиєпископа Дон Педро Федалто, нашого епарха Владики Єфрема і Апостольський лист Папи Івана Павла II з нагоди нашого ювілею.

З'їзд Апостольства Молитви

В неділю, 13-го листопада, в Уніон да Віторія при парафії св. Василія відбувся епархіяльний з'їзд Апостольства Молитви. В год. 10-ій рано була Архиєрейська Св. Літургія, яку відправив Владика Кривий та присутні священики, а відспівували всі вірні учасники з'їзду. Всю Службу Божу передавано на хвилях радіо „Едукадора" з Уніон да Віторія, включно з двома проповідями (українською і портуґальською мовими), що їх виголосив Владика Єфрем. По полудні Владика відправив Молебень до Христа Чоловіколюбця, по чому слідувала проповідь о. Петра Бальцара, ЧСВВ. Присутніх членів братства молитви було понад 1,500.

Вступивши в друге тисячоліття, ми стараємося оживити нашу віру, яку ми прийняли тому тисячу років від наших предків та скріпити нашу любов і прив'язання до нашої УКЦеркви, щоб сміло могли завжди співати „... за дар Хрищення — ласку спасення — Боже, хай буде слава Тобі".

Ф. Процик

ВПРОДОВЖ ОСТАННІХ кількох місяців, тобто від резиґнації свого предсідника Френка Годсолла, Крайова фундація для мистецтв раптово стала голосним об'єктом дискусій. Справа в тому, що з резиґнацією предсідника знайшлося багато кандидатів щоби заповнити цю престижеву позицію і витворилася свого рода виборча кампанія — голосна, інтенсивна та наполеглива, якої ще не було від коли цю фундацію створено в 1965 році. Призначення на предсідника цієї установи приходить від Президента ЗСА, отже заходи щодо одного чи другого кандидата перед президентом Джорджом Бушом стають щораз більш інтенсивні, зокрема коли серед кандидатів бачимо колишніх президентів ЗСА, секретаря Державного департаменту, секретаря Державного скарбу, різнородних приятелів та співпрацівників родини Буша, одного чи двох Рокефеллерів, двох Баклі, десятки впливових корпораційних урядників і велике число сенаторів.

З ОГЛЯДУ НА РІШЕННЯ про заборону імпортування напівавтоматичної зброї до ЗСА, як і проголошення місцевою американською фірмою, що здержується від продукування цієї зброї, залишки напівавтоматичних крісів зникають швидким темпом з крамничних полиць. Найбільшими покупцями в цей час є колекціонери зброї, які побоюються, що у наслідок згаданих рішень вже в дуже короткому часі прийдеться платити великі суми за кріси, котрі зараз коштують 299 дол., а тому місяць ці самі кріси коштували тільки 100 дол. Виглядає, що напівавтоматична зброя в ЗСА раптом стала важливим предметом поважного капіталовкладання.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 7.

І. Захарків, Воррен, (в пам'ять Р. Крамарчук)	25.00
Я. Пацлавська, Коледж Парк	20.00
Т. Зенчак, Саквіт	15.00
С. Орел, Рочестер	15.00
С. Павлишин, Мейпл Гайтс	15.00
М. Панченко, Оссінінґ	15.00
Джін Цьолко, Клифтон	15.00
М. Кіс, Сен Бруно	10.70
А. Адамяк, Альтуна	10.00
Г. Бодо, Юріка Спрінґс	10.00
І. Винник, Ню Йорк Сити	10.00
П. Данилюк, Ґаєтсвілл	10.00
Й. Зубрицький, Джерзі Сити	10.00
Т. Коваль, Вебстер	10.00
М. Колтало, Торонто	10.00
М. Кончак, Дітройт	10.00
З. Кохановський, Вестон	10.00
О. Курило, Вестон	10.00
Р. Куціль, Рочестер	10.00
М. Леськів, Торонто	10.00
Н. Липовецький, Торонто	10.00
В. Маґоцький, Кембелл	10.00
А. Макар, Санісайд	10.00
Г. Наґанда, Філядельфія	10.00
д-р А. Олесіюк, Ґлендейл	10.00
В. Пасічняк, Торонто	10.00
О. Петришин, Тандер Бей	10.00
д-р Я. Рожанковський, Енґлвуд	10.00
М. Торбич, Мейплвуд	10.00
Л. Ференц, Асторія	10.00
д-р Б. Целевич, Орленд Парк	10.00
Х. Шатинська, Чикаґо	10.00
А. Шеліх, Ґарден Сити	10.00
М. Войтюк, Патерсон	9.12
В. Бобяк, Дітройт	5.00
Р. Балута, Норт Тонаванда	5.00
С. Барановська, Вестон	5.00
І. Війтик, Фініксвілл	5.00
Ю. Воронецький, Чикаґо	5.00
Д. Галушка, Стофвілл	5.00
Н. Гафткович, Гартфорд	5.00
В. Глухий, Вудгейвен	5.00
д-р І. Гребенюк, Лавдонвілл	5.00
П. Грицай, Чикаґо	5.00
І. Гута, Трой	5.00
М. Ґавур, Кент	5.00
В. Дудинський, Керґонксон	5.00
М. Духновський, Вест Гейвен	5.00
Р. Жилавий, Нортон	5.00
М. Зень, Ведерсфілд	5.00
В. Клех, Ню Рошел	5.00
М. Климків, Торонто	5.00
В. Козіцький, Йонкерс	5.00
Р. Колісник, Торонто	5.00
О. Коропецька, Балтимор	5.00
М. Кострицький, Філядельфія	5.00
Б. Курис, Бронкс	5.00
М. Лаврук, Бруклин	5.00
М. Ласебний, Клифтон	5.00
В. Левицька, Ню Йорк	5.00
Я. Леськів, Френчтавн	5.00
І. Лико, Рочестер	5.00
П. Лопата, Торонто	5.00
Г. Макух, Помона	5.00
Е. Матіяш, Аліквіппа	5.00
М. Нагачівець, Торонто	5.00
М. Обрусняк, Ню Йорк	5.00
М. Олійник, Голліс	5.00
С. Орловський, Ню Полц	5.00
М. Павлюк, Гантсвілл	5.00
С. Панчишин, Парма	5.00
Т. Пастушенко, Юніон	5.00
М. Петрига, Іст Медов	5.00
Ф. Петрик, Левіттавн	5.00
В. Пушкар, Філядельфія	5.00
Й. Рудий, Індіенаполіс	5.00
П. Семеґен, Фармінґтон	5.00
М. Сенків, Інвернесс	5.00
Б. Смолинський, Шрусбири	5.00
В. Столярський, Омага	5.00
Б. Фостяк, Сан Сиґі	5.00
Т. Чучман, Амстердам	5.00
В. Шпирка, Вест Орендж	5.00
О. Яримович, Торренс	5.00
М. Ярмолюк, Расселвілл	5.00
Т. Орел, Норт Берґен	4.00
С. Гуцуляк, Еддісон	3.00
С. Радзіловський, Фінікс	3.00
А. Смук, Колюмбія	3.00
Я. Струтинський, Чикаґо	3.00
М. Голян, Чикаґо	2.00
І. Котляр, Ірвінґтон	2.00
Б. Кунько, Н. Роєлтон	2.00
І. Мілявський, Асторія	2.00
П. Німець, Елмайра Гайтс	2.00
В. Пастушок, Маркус Гук	2.00
М. Попович, Тантон	2.00
Т. Росоляк, Парма	2.00
С. Серкез, Ірвінґтон	2.00
Г. Святківський, Словн	2.00

Подвійне ювілейне свято в Пармі

Як каже народна приповідка — „Все те добре, що добре кінчається". Ці слова можуть стосуватися діяльности Свято-Покровської католицької парафії у Пармі, Огайо, щодо відзначення 1000-літнього ювілею запровадження християнства в Україні-Русі. До того ж, на цей час припадало також 15-річчя існування парохії.

Усвідомлюючи, що такий ювілей буває тільки „раз на 1000 років", парохія старанно готувалася до нього. І ось впродовж двох днів — 17-го та 18-го грудня таке подвійне ювілейне свято тут відбулося... Проходило це свято під привабливим поетичним гаслом „Пісня про княжу Україну". Це був вдало зроблений сценічний монтаж, присвячений великому ювілеєві, з творів таких українських поетів як Павло Тичина, Леонід Полтава, Микола Матіїв-Мельник та Ігор Калинець, який виконували учні кляс катехизму при цій же парохії Покрови Пресвятої Богородиці. Все це було виконано завдяки наполегливим старанням не сивоголових „сеньйорів" чи „сеньйорин", які півстоліття чи й більше тому прибули зі „старого краю" і тому аби пригадати собі, як там було за „давніх часів", вирішили влаштувати свято. Ні, це вже була праця виключно наших нащадків — нового покоління, і тому вже тільки цей один факт є дуже відрадним явищем. Навіть афіші, летючки та обгортки програмок були виконані учнями кляс катехизму.

У першій частині (субота, 17-го грудня) слово на відкритті виголосила Наталя Крісляга. Хоч народжена на американській землі, вона говорила такою гарною літературною українською мовою, що їй напевно могли б позавидувати багато наших земляків, народжених і вихованих на рідних землях. В коротких, але чітких словах вона описала доісторичну добу прадавньої України, формування її племен та зростання держави Русичів. Постатями, які інценізували нашу прадавню країну, були Христя Зварич, Оля Боричевська, Наталя Баслядинська, Аня Криса, Реня Кость, Таня Василина, Тереза Рожа, Таня Кость, Лариса Кордуба та Ліда Кость.

Імпозантно вийшов весняний хоровід, який зображував розквіт Київської держави. Крім вищезгаданих осіб, виконавцями хороводу були також Оля Лаврів, Леся Голубець та Стефа Юрків. Ролю княгині Ольги грала Даніель Гамфрі, князя Володимира — Микола Рожа, князя Ярослава Мудрого — Тарас Рожа, а літорисця Бестора — Михась Ковальчук. Сцена зображувала прихід княгині Ольги на київський престол (945-957), її охрищення та спорудження в Києві храму св. Іллі, прихід князя Володимира (979-1015), його охрищення, а згодом хрищення всієї Руси-України та удержавлення християнства в Київській державі.

У третій частині „Пісні про княжу Україну" глядачі побачили постать апостола Андрія Первозванного на київських горах, ролю якого виконувала Ліда Кость. Це він, Андрій Первозванний, будучи рідним братом св. апостола Петра, опинившись у стіп Дніпровських гір, сказав до своїх учнів такі слова: „Бачите ці гори? На них засяє благодать Божа. Там стане велике місто й Бог побудує в ньому багато церков".

На другий день, 18-го грудня, у великій залі парохії відбулася урочиста архиєрейська свята Літургія в пошану українського народу та всіх членів парохії, яку відслужив Владика Роберт Москаль у співучасті всіх священиків, які були присутні на святі. На Службі Божій співав чоловічий хор „Бурлака", який був запрошений з Торонто на свято. Хор виконав багато пісень, серед яких особливо сильне враження на присутніх зробило виконання таких творів як „За рідний край", „Наш отаман Гамалія", „Тим, що впали", „Вперед" та „Вставай, народе". Дириґував хором Олександер Хміль при фортепіяновому супроводі Галини Михальчук.

Велика заслуга у виконанні „Пісні про княжу Україну" належить невтомній працівниці на культурно-освітній ниві Олі Кость. Це на неї припав чи не найтяжчий обов'язок — музичне оформлення монтажу. І хоч пані Оля дуже журилася, чи впродовж досить короткого часу їй вдасться все підготовити, проте все вийшло добре. „Я дуже вдячна нашим батькам, — сказала вона, — які так багато допомогли в підготові до цього ювілейного свята. Наприклад, для дружинників конче треба було мати зброю, (звичайно, не справжню). Я звернулася до декого з них, і на другий день ми вже мали зброю".

Але не тільки батьки допомагали Олі — майже вся її родина „впрягла" себе до праці. Бо крім неї активну участь в праці брали три її доні — Реня, Таня та Ліда.

Велика подяка належить також Филис Тарнавській. Це на її обов'язку було потурбуватися про забезпечення учасників монтажу відповідними „строями", які носили наші предки часів князя Володимира. І вона не раз докладаючи із своєї кишені, блискучо впоралася з цим завданням.

Добре впоралися з декораціями та реквізитом Юліян Боричевський, Василь Криса та Дмитро Палайда. Вдале опрацювання текстів сценічного монтажу виконала Софія Бура, як також і щодо „характеризації" учасників, яку виконав дир. Омелян Урбанський.

Слід згадали і настоятеля парохії о. д-ра Івана Тилявського. Це завдяки його старанням до цієї церкви вдалося пригорнути так багато молоді, чого, на жаль, не можна сказати про багато інших наших парохій. Його турботи за долю нашого покоління ніколи не залишаться поза його душпастирською увагою.

Юліян Мовчан